

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Mindennapok a viharban

Izgalmas, zaklatott időkben, sorsterhes fejlemények peremén, figyelmünk gyakran visszafordul a múlt felé, kíváncsiak vagyunk, szeretnénk tudni, vajon hogyan gondolkoztak, hogyan töltötték napjaikat az elmúlt korok nemzedékei, amelyek éppen úgy, mint mi, válságos történelmi események idejében élünk. Mintha csak erre a kérdésre jönné meg a válasz, úgy hat ránk az a végtelenül érdekes mű, amely most jelent meg a francia könyvpiacra. Szerzője Jean Ropiquet történész, címe pedig: A mindennapi élet a nagy francia forradalom idején. Valóban érdekes kérdés. Mit csináltak azon emberek tulajdonképpen nagy része, akikről a kutatók nem emlékeznek meg, akiknek nem volt szerepük a történelemben. Tehát a névtelen statiszták nagy tömegéről van szó és amikor róluk olvasunk, eszünkbe jut Artois gróf kijelentése, amely bátran szolgálhatna a könyv címlapján, mint mottó. Már lezajlottak a vesztes idők, mikor a nemes grófot Londonban megszólította egy rég nem látott ismerőse. Örülök kedves barátom, hogy jó egészségben láthatom, de hogyan bírta ki azt a rettenetes megpróbáltatást, mit csinált ön a forradalom alatt? Eltem, — hangzott a rövid válasz. Ő egyszerűen élt és ugyanazt a választ adhatták volna a többiek is, a szürke kortársak milliói. Legalább is Robiquet szorgalmasan összegyűjtött adatai ezt bizonyítják. Hogy a napi élet a legtöbbször számára tovább folyt megszokott szürke medrében, vérpad árnyékában, egyik mindennap váltotta a másik mindennapot. Ha zendülés tört ki az egyik negyedben, a szomszédos városrész nyugodt maradt és a börtönök falai is a közömbös fülek számára oly vastagok voltak, hogy nem hallatszott azokon át a halált várók sóhaja, jajgatása. A vépadra menők névsora mellett ott szerepeltek bőséges számban a színházak és mulatóhelyek hirdetései is és soha nem volt több tánc és mulatás a Palais Royal-ban, mint ezekben az időkben, amikor ott magasodott mindenekelőtt a bibor palástjában Janson, a hóhér. Legcsodálatosabb tulajdonsága, de ugyanakkor legszörnyűbb végzete is az embernek, hogy mindenhez hozzászokik, mindenhez hozzáidomul. A nagy francia forradalom embere végül is megszokta, a köznap termézetességét vette annak szörnyű kavardásait. Mialatt testvére elpusztult, ő nyugodtan aludt, ivott-evett, mint a kacsa, amely mohón kapkod a fű után még akkor is, amikor mellette párjának már a torkát reszeli a kés.

Nos és milyenek a mi mindennapjaink. Hogyan élünk mi a zűrzavaros világösszeomlásos hónappal fenyegető mában? Bizony, mi sem élünk másképpen, mint a hajdani, nagyforradalmi szürke kortárs. Folytatjuk a köznap életet, akinek van mit találnia, az keres, elmegyünk a színházba, moziba, kávéházba és nem sokat törődünk vele úgy belső igazában, ha a másik negyedben felcsap a forradalmak lángja. Csak-hogy a mi számunkra a másik kerület ma a harmadik, vagy a hetedik ország, mert ma az egész világ nem nagyobb a szenvedélyek tornájában, mint a hajdani forradalmi Páris. Ma minden — veszes következményeket sejtetően — összekapcsolódik, legyen bár messzi Hainan sziget, kis ruszin falu, vagy akár London. Mi pedig olvasunk, vagy hallgatjuk a híreket és a külügyi negyedórákat, ahogyan ékes szavak érkeznek hozzánk a rádió hullámain. És kiki a világsszemléle- szerint örvend, ha a japánok páholják el a kitalálatait, vagy fordítva. Ugyanígyen érdeklődés- tel kísérjük a spanyol nemzetik és köztársasá- tak véres viadalát. Mindenütt az ég alján már itt leskelődnek a bombavető repülőgépek. És míg nincsen a magunk börtöről szó, mint egy porteseményről a döntést várjuk. De azt már

Róma eltemette XI. Piuszt, a nagy pápát

Méltóságteljes gyászban tért meg a San Pietro kopoláia alá a katolikus világ nagy halottja. Március 1-én összeül a konklávé. Új rend az új pápa kilétének kihirdetésénél

Az örök Város ma gyászba öltözött, mert ma temették el XI. Piuszt, a békepápát. Róma gyászában osztozott az egész világ, hiszen Pius pápa nemessé magasított lényé túlnőtt a Vatikán falain és túlnőtt Olaszországon is. Ő földrészt atya volt, akinek a szíve egyformán vérezett minden szenvedőért, minden üldözöttért és aki mindig csak azon fáradozott, hogy az irgalom, a szeretet és megértés útjára terelje az emberiséget. Csodálatos volt a temetés, méltó a nagy halottnak. Fényét és méltóságát talán nem annyira a szertartás pompája, mint inkább a százezres tömegek lelki együttérzése adta. XI. Pius pápa, akit lebecsültak örök pihenőhelyére, XV. Benedek és X. Pius pápa mellé, halála után bevonult a halhatatlanságba. Változatlanul tovább él a szívekben a katolikusok és az egész világ nagy alakja, aki Krisztus békéjét adta hatalmas nyájának. Egész napon át zúgtak az ódon Szent Péter-bazilika harangjai és az ércnyelvek kongását Európa, Amerika, Ázsia, Afrika és Ausztrália is hallotta, hiszen ezek a harangok valamilyen titokzatos erő folytán elhallatszanak a világ legtávolabbi zúgába is, hirdelve mindenütt: emberek sírjátok, mert nagy embert temetünk . . .

Délben megszünt a nép zarándoklata

Kedden reggel 8 órakor ismét megnyitották a Szent Péter-bazilika kapuit, hogy Róma népe utolsó istenhözadót mondhasson a halott pápának. A bazilika körül ekkor már hosszú sorokban várakoztak és megindult a tömeg a ravatal felé. Délben 12 órakor bezárták a bazilikát, hogy megtegyék a szertartás megkezdésére az előkészületeket.

Délelőtt 10 órakor megtartották az elhunyt pápa lelkiüdvéért végzendő ájtatosság harmadik szertartását és

megtartották a negyedik biborosi kongregációt is,

amelyben résztvettek már azok a külföldi biborosok is, akik a legutóbbi két nap alatt érkeztek meg Rómába.

A TEMETÉSI SZERTARTÁS

Szent Péter 261-ik utóda tizenhét esztendősen uralkodás után ma megdicsőülve, a San Pietro hívós márványkopolája alá szállt. A temetés egyszerűségében és komorságában is felemelő gyászpompájának hatalmas közönség volt a szemtanúja. A bazilika zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel, amikor pontban négy órakor megkondultak a bazilika ódon harangjai, megkezdődött a temetés. A ravatal körül

mozdulatlanul állottak díszőrséget a nemes testőrség tagjai.

Az ülőhelyek jórészt az előkelőségek és a diplomáciai kar foglalta el. Köröskörül főpapok álltak díszben, imádkozva. A ravatal körül elhelyezett gyertyákon kívül a templomban semmi világitás nem volt. A ravatal két oldalán klerikusok sora állott. A temetési szertartás azzal kezdődött, hogy a sekrestye ajtaján belépett a főáldozatok biborosa, Piemontre, aki fején magas tiarát viselt és

öt követte a kardinálisok díszes csoportja.

A pápai udvar tagjai lila ruhában vettek részt a temetési szertartáson. Amikor a kardinálisok a katedákhoz közeledtek, a nemes testőrség egy-egy vezényszava hangzott el és felcsendült a Miserere fájdalmas hangja a nagy halottért. A zoltárok eléneklése után a holttestet egyszerű

nem is látjuk, hogy ezen husz esztendő alatt egész országok népe vált hontalanná, falvak, városok népessége vette kezébe a koldusbotot, emberek millióit és milliókat számláló tömege, akik orvosok, ügyvédek, tanárok, kereskedők, iparosok, parasztok, békevágyók, tüzhelyszere- tők és az egész szörnyű felfordulásban éppen oly ártatlanok, mint mi vagyunk, akiket eddig szerencsésen megkímélt a végzet. Nem, nem! Az

vászonlepelbe borítva, a Vatikán papi funkcionáriusai felemelték és megindult a menet a bazilika Aranyuszájú Szent János kápolnája felé. Az elvonuló gyászmenetre csak a ravatal előtt álló hat gyertya hullatta halvány fényét. Közben a templomi kórus az „Angyalok vezessenek a paradicsom dicsőségébe téged” című zsolnárt énekelte. A kápolna közepén a holttestet a kopersóval letették és itt Piemontre biboros szentelt vízzel hintette meg a halottat.

Következett ezután a pápa uralkodásának méltatása,

amelyben tevékenységének főbb momentumait ismertették. A kispapok ájtatos sora előbbre jött, hogy meghallhassák ezeket a szavakat és ezalatt a biborosok elfoglalták kijelölt helyeiket. Az életrajz felolvasása után elénekeltek a 41-ik zsolnárt. Utána a holttestet áttemették a ciprusz-fából elkészített koporsóba, majd ünnepélyesen

lábához tették ősi szokás szerint azt a pénz- tárcát, amelyben azok a pénzek vannak elhelyezve, amelyeket az ő uralkodása alatt verettek.

Ugyanígy helyezték a pergamentet is, amely származását és uralkodásának rövid történetét ismerteti. Most Bolla biboros letakarta a pápa arcát, a koporsót lezárták, majd biborlepellet leborították. Ezután a koporsót elhelyezték a második koporsóba, amelynek fala vastag ólom- ból készült és végül következett a harmadik koporsó, amely szifából készült és amely tetején domborművön ismerteti a pápa címerét. Bolla biboros felkérte a biborosokat, hogy járják körül a koporsót, amelyet a kardinálisok karának minden tagja megáldott. Bolla biboros lepecsételte a koporsót, azt helyére emelték és ezzel a szertartás véget ért, a főpapok zsolnárt énekelve vonultak ki a kápolnából, amelynek ajtaját lezárták.

RÁDIÓN KÖZLIK MAJD AZ ÚJ PAPA NÉVÉT

Most már bizonyos, hogy a konklávé március 1-én tartja meg pápaválasztó ülését, mert akkorra megérkeznek a délamerikai államok bíborosai is. A pápaválasztással kapcsolatban kü-

emberi természet nem változik. A mi köznapjaink és közönyünk is ugyanolyan, mint a francia forradalom emberének mindennapja volt. Örülünk a futó békességünknek és másokra nem igen gondolunk. S ha megkérdezik tőlünk, mi is azt válaszoljuk, mint Artois gróf: Uram istenem, hát mit tehetünk mi, — élünk. De meddig, ez a kérdés!

(Flaneur)

Az egész város közvéleménye előtt nyílt titok, hogy

AZ ÖRÖK TITOK

a legnagyobb élményt jelentő esemény!

HARSÁNYI REZSŐ — GARDAY LÁJOS — FEDÁK SÁRI — LEHOTAY ÁRPAD
VAGÓNÉ MARGIT — FÖLDÉNYI LÁSZLÓ — SÜLYOK MARIÁ

CSAK A RIVOLIBAN!!!

lőben érdekes újításról írnak a római lapok. Eddig az volt hagyományok alapján a szokás, hogy a Vatikánban füstfészálással jelezték a pápaválasztás megtörténtét, de azt, hogy kit választottak meg pápának, csak egy óra múlva közölték a közönséggel. Most, hogy a türelmetlen találgatásoknak elejét vegyék, úgy határoztak, hogy

a megválasztott új pápa nevét, rögtön a választás megejtése után, a vatikáni rádió közöni fogják.

A pápaválasztásokon a Szent Péter-templom loggiájáról száll fel és előbb nedves szalmát égetnek, amely lassan ég. Ebbe a szalmamágyába dobják a szavazójegyeket, amiknek elhamvadása után száraz szalmát dobnak a tűzre és akkor hirdetik ki a konklávé választásának eredményét.

TEMESVÁR GYÁSZJA

XI. Pius pápa elhalálozása alkalmából dr. Pacha Agoston megyéspüspök körlevelében elrendelte, hogy az egyházmegye valamennyi ka-

tolikus templomában a Szentatya lelki üdvéért gyászmisét mondjanak. A temesvári püspöki székesegyházban a nagy gyászmise időpontját Pacha Agoston püspök

holnap, csütörtök délelőtt 11 órára tűzte ki és a rekviemét Pacha püspök pontifikálja, nagy segédlettel.

A Dómban tartandó gyászmisére meghívást nyernek a hatóságok vezető előkelőségei is. Az egyes plébániatemplomokban szintén még a hét folyamán lesznek a gyászmisék. A belvárosi plébániatemplomban Plesz József kanonok-plébános, a gyárvárosi plébániatemplomban Rech K. Géza apátplébános mondja a gyászmisét. A józsefvárosi plébániatemplomban pénteken, e hó 17-én reggel, egynegyed nyolc órakor lesz a gyászmise és azt Metzger Márton dr. prépost-plébános tartja. Az erzsébetvárosi plébániatemplomban pénteken reggel nyolc órakor tartják meg a misét, míg a mehalai templomban már tegnap, kedden reggel nyolc órakor mondotta Pater Imre a gyászmisét.

Tilos a családi neveket megváltoztatni

Ha az alantas hatóságok mégis megcsinálják — a papoknak jelentést kell erről tenni. — Márton Aron püspök érdekes körlevele

Kolozsvárról jelentik: Márton Aron, Erdély ujjonnan felszentelt római katolikus püspöke február 10-iki keltezéssel körlevelét bocsátott ki, amelynek első részében kegyeletes szavakkal emlékezik meg XI. Pius pápa elhunytáról, majd a körlevél további részében különböző fontos rendelkezések vannak. A családi nevek laisromozása tekintetében Erdély püspöke a következőket rendelte el:

A nemzetnevelésügyi minisztérium rendelete és az 1933. augusztus 4-iki minisztertanácsi napló szerint a kisebbségi állampolgároknak biztosítottak a jog, hogy családi neveiket mindig eredeti alakban írják. Ennek következtében, hogy a kisebbségi lakosság részéről e tárgyban bármiféle elégedetlenség, vagy panasz megelőztesék és az állami hatóságok részéről a megállapított szabályokkal ellentétes, vagy éppen szándékos gyakorlat megengedésének még a látszata is elkerültesék ebben a vonatkozásban. Kérjük intézkedjék, hogy a kisebbségi tanulók családi nevének eredeti alakjukban való írására nézve a megállapított szabályokat tartásuk szem előtt. Az egyházi anyakönyvek vezetésehez adott szigorú utasítás iskolai anyakönyveknél is szem előtt tartandó, ezért lelkészeink az újszülöttek bejegyzésénél, tanítóink pedig a tanulók anyakönyvelésénél szigorúan ügyeljenek arra, hogy a gyermeket családi neve, a szülők származása szerint jegyeztesék be.

A továbbiakban a püspök felhívja a papok és tanítók figyelmét arra, hogy mindazon eseteket írják össze, ahol esetleg az állami anyakönyv nyomán tévesnek látszik a családi név bejegyzése. Ebben az esetben az illető egyházi hatóságnak fel kell mutatnia a szülők keresztlevelét és abból kell megállapítani az eredeti nevet. Ily célra minden plébánia tartozik díjmentesen kiállítani a születési anyakönyvi kivonatot. Ezeket az eseteket azonnal jelenteni kell a felsőbb egyházi hatóságoknak. Abban az esetben ha az eredeti családneveket elferdítették volna, a hitoktatók tartoznak jelentést tenni az illető iskola igazgatóságánál, hogy a helyreigazítást a lehető legrövidebb idő alatt elvégeztesék. A körlevél a következő felhívással végződik:

Minden plébános, hitoktató, igazgató-tanító köteles folvó évi június végéig a családi vezetéknevek tisztaságának ellenőrzésére vonatkozó jelentését — még ha nemleges is — a felsőbb egyházi hatóságokhoz felterjeszteni.

Az USA fegyvert szállt Brazíliának

Newyorkból jelentik: Brazília kormányva tárgyalásokat kezdett az Egyesült Államokkal katonai repülőgépek vásárlása céljából.

Imrédi magyar miniszterelnök betegsége miatt terjedtek el kormányválsághírek

A magyar miniszterelnök ismét hivatalában van

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy az utóbbi napokban a külföldi sajtóban a magyar kormány válságáról terjedtek el hírek. Illetékes helyen kijelentették, hogy ezek a hírek minden alapot nélkülöznek és talán azzal állanak összefüggésben, hogy Imrédi Béla miniszterelnök az utóbbi napokban influen-

zabban megbetegedett. Imrédi miniszterelnök azonban betegségéből már felgyógyult, hétfőn fogadta referenseit is és kedden délelben egyórás kihallgatáson volt Horthy Miklós kormányzónál, akinek a belpolitikai helyzetről tett részletes jelentést.

Franciaország ajánlatot tett Djibuti és a szuezi-csatorna tárgyában

PARISBÓL JELENTIK: A minisztertanács 1 óra 30 perckor befejeződött és azon csak Bonnet külügyminiszter tartott exozet a külpolitikai helyzetről. Amint várható volt, nem történt döntés a spanyol nemzeti kormány jogi elismerése tárgyában. Leon Berard szenátor megbízást kapott, a már megkezdett burgosi tárgyalások folytatására.

A londoni News Chronicle értesülése szerint Bonnet francia külügyminiszter két kiküldöttje, egy bankár és egy újságíró Rómába és Berlinbe utazott, hogy tudassa az olasz és német kormányokkal, hogy Franciaország hajlandó Olaszországnak szabad kikötőt adni Djibutiiban és hajlandó az olaszok részvételét biztosítani a Szezi csatorna igazgatásában.

Az olasz sajtó éles támadása Anglia és Franciaország ellen

Rómából jelentik: A Popolo di Roma éleshangú bírálatot mond Franciaországról és Angliáról, mert e két ország kormánya meg akarja nyerni Franco jóindulatát. Ritkán lehet látni ilyen cinikus véleményváltoztatást — írja a lap — és a legfelháborítóbb magatartás ebben az, hogy pénzügyi segítyt kínálnak annak a Spanyolországnak az újjáépítéséhez, amelyet szövetségeseik, a köztársaságiak tettek tönkre. A lap szerint ez a kísérlet nem fog sikerülni, mert, miként Olaszország és Németország példája mutatja, nem az aranyon alapul egy nemzet ereje. Franco tábornok Spanyolországának nincs szüksége a francia és angol aranyra, mert Olaszország és Németország elláthatja a szükséges gépekkel és gyártmányokkal.

Az olasz lapok a legnagyobb felháborodás hangján tárgyalják az angol és francia diplomácia erőfeszítéseit a nemzeti Spanyolország irányában. Egyes lapok Franciaországot azzal vádolják, hogy politikai bigámiát folytat. A Lavoro Fascista figyelmeztet arra, hogy Franciaország állandó veszélyt fog jelenteni a nemzeti Spanyolország részére és ha Spanyolország nem örkődik gondosan pirenneusi határai felett, akkor a franciák előbb-utóbb aláássák Franco uralmát. A legnagyobb felháborodást azonban Negrin spanyol köztársasági miniszterelnök nyilatkozata keltette, amelyben kijelentette, hogy a köztársaságiak a végsőkig fogják védelmezni Spanyolország nemzeti függetlenségét. Spanyolor-

szág igazi nemzeti függetlenségét — írja az olasz sajtó — csakis Franco tábornok tudja biztosítani, akinek mozgalma éppen a külföldi beavatkozás elleni lázadásból fakadt.

Nyilvánosságra kerülnek az angol-arab háborúelőtti tárgyalások okmányai

Londonból jelentik: Az arab delegáció kedden, fél 12 órakor, közös tárgyalást tartott a MacDonald és Butler által vezetett brit delegációval. Feishal herceg előadást tartott Sir Henry Mac Mahon és Hussein király közötti levelezésről, amelyre az arabok függetlenségi igényüket építik. Azt hiszik, szerdán befejeződnék az általános kérdések feletti tárgyalások. Az értekezleten jelen volt Nashasibi, a mérsékelt pa-

lesztinai arabok pártjának delegátusa.

Az alsóház mai ülésén Chamberlain miniszterelnök bejelentette, hogy legközelebbi fehérekönyv alakjában közzéteszi Hussein arab király és Sir Henry Mac Mahon volt egyiptomi főmegbízott háború előtti levelezését. Eddig a brit kormány ellenzete ennek az iratsomónak nyilvánosságra hozatalát, míg most az arab delegáció közbenjárására az sajtó alá került.

Shempill lord után német gazdasági megbízott jött Bucurestibe

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelenti Bucurestiből, hogy Wohltat, a német kormány gazdasági megbízottja Bucurestibe érkezett, ahol Ofel-sége II. Carol király kihallgatáson fogadta. Utjának célja a német-román kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése. Érdekes, hogy ez az út 10 nappal lord Shempill angol megbízott látogatása után kö-

vetkezett be. A román-német gazdasági kapcsolatok kimélyítésének eddig az volt a legnagyobb akadálya, hogy Románia claingban csak 39 leiben karáták elszámolni a német birodalmi márkát, míg a németek ennek az árfolyamnak negyven százalékos felemelését kérték. A német kormány most hajlandó lenne engedményeket tenni Romániának.

Tömegesen jelentkeznek a temesvári magyarság a Nemzeti Ujjászületés Frontjába

A temesvári magyarságnak a Nemzeti Ujjászületés Frontjába és egyúttal a Magyar Népközösségbe való jelentkezésének első napja imponáló bizonyosságtétele volt annak, hogy a magyarság megértette a vezetői és a román királyi kormány között létrejött megállapodás nagy horderejét. A bánsági magyarság vezetőinek felhívása nem bizonyult a pusztában elhangzott szónak, hanem

visszhangot keltett a magyar társadalmi legszélesebb rétegekben.

Huszonegyedik életévüket betöltött román állampolgárságú magyar férfiak és nők tegnap nagy számban hullámzottak a város minden kerületében működő összeíró helyek felé. Az első napon

több százan jelentkeztek már felvételre.

Bizonyosra vehető, hogy ez a nagyszámú jelentkezés az első nap után csak növekedni fog és erre feltétlenül szükség is van, mert a magyarságnak meg kell mutatnia, hogy önmagát megvallja nemzetiségét és vállalja a kormánnyal kötött egyezményből folyó kötelezettséget egyrészt, másrészt azonban

igényt tart azokra, a jogokra, amelyeknek a Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar tagozatában és a Magyar Népközösségben részesevé lesz.

Úr és szolga, értelmiségi pályán működő és két kezi munkát, szegény és gazdag, előkelő és alacsonyorsú magyar mind testvér és mindegyiknek egy táborban van a helye. Nincsenek sem világnézeti, sem pedig politikai, még kevésbé társadalmi válaszfalak a Nemzeti Ujjászületés Frontjának magyar tagozatában és a Magyar Népközösségben tömörülő romániai magyarok között. Nemzetisége érdekait segíti meg erősíteni mindaz, aki jelentkezik.

A magyar nemzetiségű lakosok Temesvár város területén a következő helyeken jelentkeznek:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN

dr. Páll György ügyvédi irodája (Piata Unirii 8.), az Erdélyi Gazdasági Egyesület irodája (Lonovits uca 8.) és a Katolikus Népszövetség irodája (Str. Cosbuc 9.) Az első és harmadik összeírás helyi délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig, az EGE iroda délután 5 órától este 9 óráig áll rendelkezésre.

A II. KERÜLETBEN

Tóth Sándornál (Mercantil r. t. Piata Traian 1.) reggel 7 órától déli 1 óráig, délután 3 órától este 9 óráig, Tóth Benjaminszál (Str. Moise Nicoara 16.) reggel 8 órától este 9 óráig, Kánya Gyulánál (Római Katolikus Ifjúsági Egyesület, Str. Bontila 7.) déli 1 órától 3 óráig és a Seethaler vendéglőben (Str. Balas 28.) reggel 8 órától este 9 óráig, — a II. kerületi szőlőkben a Petőfi-csárdában este 6 órától 9 óráig, a II. kerületi Strand-telegen a Csáky-vendéglőben reggel 8 órától este 9 óráig lehet jelentkezni.

A III. KERÜLETBEN

összeírás helyek: a református parochia (Str. Timotei Cipariu) délelőtt 9—12-ig és délután 4—6-ig, a Kiefer-vendéglő (volt Novotny-vendéglő a Lahovari téren) délelőtt 9—12-ig, délután 3—6-ig, Arva Pál „Sárga rigó” vendéglője a Niemetz-kertnél este 6—8 óráig, a Nuber-vendéglő a Brancoveanu ucca

meghosszabbításánál este 6—9-ig, László Áron lakása a Pokorny-telegen (Str. Glad 1.) reggel 8 órától este 8 órától, a Fuchsa-vendéglő a Brancoveanu és a Porumbescu uccák sarkán délelőtt 9-től 12-ig és délután 3—5-ig, továbbá a Bulev. Carol és a Brancoveanu uccák sarkán levő vendéglőbe délelőtt 9—12-ig, délután 4—6-ig, a Romulus és Odobescu-uccák sarkán levő Hegedűs Sarolta-féle vendéglő és a Memorandului-ucca 67 szám alatt levő Breuer-vendéglő délelőtt 10 órától déli 1-ig és délután 5 órától este 8-ig.

A IV. KERÜLET

összeírás helyei: Pál László dohánytözséje a Bul. Carol és a Mircea Voda ucca sarkán, a Németh-féle hentesüzlet mellett reggel 8-tól este 8-ig, a Fehér Hajó vendéglő (Str. Brațianu 16.) reggel 8-tól este 9 óráig, Tapavicsky Tibor (Str. Fröbl 33.) délután 1 órától 5 óráig, Bacso Béla (Str. Budai Deleanu 31.) délután 1 órától 5 óráig és Gulyás István (Str. Gelu) este 6-tól 9 óráig.

AZ V. KERÜLETBEN

összeírás helyek: a mehalai Bodnár-vendéglő, a blaskovitztelepi Szlavik-vendéglő (Str. Geml) és a Schneider-vendéglő (Alea Russu) és a Rónáczon

A SZABÓ Képtelen volt dolgozni

Szabó volt, de egy idő óta képtelen volt megkeresni kenyerét. Mindkét keze megdagadt a reumától. Egy éven keresztül mindenféle gyógyszer próbált, de egyetlen egy sem használt. Akkor azután elkezdett egy Kruschen kezelést és 3 hét múlva észrevette, hogy dagadt kezei leohadnak. Ma újra munkaképes, de tovább is szedi "a napi kis adag" Kruschent. A reumás fájdalmakat és daganatokat hűgysav-kristályok okozzák, amelyet tühegyesek. Kruschen feloldja ezeket a kristályokat, átváltoztatja folyadékká, amelyet a szervezet azután könnyen eliminál. Ha reumában szenved, ne habozzon: vásároljon azonnal egy üveg Kruschent. Egy hónapig tart. Árak: nagy üveg 95 lei, kis üveg 60 lei.

Dóczy Árpád asztalosárúgyára (Str. D. Marinescu 16.), valamennyi reggel 8 órától este 9 óráig.

Mindezekben a helyeken nemcsak hétköznap, hanem vasárnap is lehet jelentkezni.

MEGINDUL A JELETKÉZÉS A VIDEKEN IS.

Orsova magyarsága szolgáltatja első példáját annak, hogy megértette vezetőinek felhívását. Az orsovai magyarság nevében Dudás Mihály, Fazekas József, Nasse Ede, Vékony Sándor, Kovács György és Gyűjtő Antal küldöttségileg jelentek meg az ottani polgármesternél, akinek bejelentették az orsovai magyarság belépését a Nemzeti Ujjászületés Frontjának magyar tagozatába. Egyúttal ismertették a magyarság orvoslására váró panaszait is. A polgármester szívesen fogadta a küldöttséget és ígéretet tett, hogy közbenjár az iskolaiügyi és más panaszok megszüntetése érdekében.

A washingtoni szenátus hadügyi bizottsága elvetette az elszigetelődés elvét

A kormány nem tartozik számon adni a fegyverszállításokról. 3500 új repülőgépet épít az USA

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök a szenátus hadügyi bizottságának ülésén nagy győzelmet aratott, amennyiben nagy vita után a bizottság tagjai elutasították ellenfeleiknek — az izolálási politikusoknak — azt a kívánságát, hogy a demokráta államoknak szállítandó fegyverek ügyét hozzák nyilvánosságra. Elutasította a bizottság azt az óhaját is, hogy az Egyesült Államok fegyverkezésének egész anyagát szintén terjesszék a nyilvánosság elé. Mor-

ganthau pénzügyminiszter, Woodring belügyminiszter és Kraish vezérkari főnök a bizottság előtt

erélyesen megvédték az elnök politikáját.

Ezzel megtört az el-enállás, amelyet az izolálási politika hívei Roosevelt politikájával szemben gyakoroltak. Szerdán a parlament elé kerül az a 365 millió dolláros tétel, amelyet további 3500 repülőgép építésére kívánnak fordítani.

Románia és Jugoszlávia külügyminiszterei barátságos hangú táviratot váltottak

Cincár Markovics külügyminiszter biztosította Romániát a baráti politika folytatásáról

Belgrádból jelentik: Cincár Markovics, az új jugoszláv külügyminiszter, tárcája átvétele alkalmával a következő táviratot küldte Grigore Gafencu külügyminiszternek: „Abban a perc-

ben, amidőn átvettem a külügyminisztérium vezetését, örömmel üdvözlöm Excellenciát és biztosítom, hogy a hű és régi baráti politikát, amely a két országot szoros együttműködésben fogja össze, tovább folytatom, mint barát és szövetséges. Feladatomban teljesítése közben bízom Excellenciád baráti támogatásában.”

Gafencu külügyminiszter választávirata a következőképpen hangzik: „Rendkívül meghatott Excellenciád szeretetreméltósága abból az alkalmából, hogy táviratával felkeresett és sietek biztosítani Excellenciát legkomolyabb és legbarátságosabb támogatásomról és együttműködésemről, amely népeink elválaszthatatlan érzelmeiből származik, miután országainkat barátság és szövetség köti össze. Rendkívül örvendek annak, hogy rövidesen felkeres engem Bucarestben és alkalmam nyílik meleg baráti érzelmeim kinyilvánítására.”

Az aradi vonat halálra gázolta a kolozsvári Nemzeti Színház egyik színészét

Irimies Leonida huszonhat éves színész, aki a kolozsvári Nemzeti Színház társulatának volt a tagja, tegnap délelőtt Aradon vonatra ült és Temesvárra akart utazni. A román színház társulat nagyjából már reggel Temesvárra érkezett, de Irimies csak a délelőtti vonattal követte társait. Amikor a vonat Vingára érkezett, leszállt a vasuti kocsiból és az állomás büféjébe ment. Amíg ott tartózkodott, a vonat tovább indult, Irimies Leonida nem

akart lemaradni a vonatról és ezért utána szaladt. Még elérte a vonat utolsóelőtti kocsiját, amelyre fel akart kapaszkodni. Az ugrás azonban nem sikerült, mert megcsuszott és egyensúlyát veszítve, a vasuti kocsi kerekai alá került, amelyek halálra gázolták. A szerencsétlenségéről jelentést tettek a temesvári ügyészségnek, amely utasította a vingai csendőrséget, hogy folytassa le a vizsgálatot.

Csütörtökön, (16-án) indul diadalutjára a Scala moziban Hófehérke és a hét törpe

Ezt a filmet mindenkinek meg kell néznie, szegény, gazdag, fiatal vagy öregnek! Ez egy olyan élmény és művészet, ami eddig nem volt, ez a film a jövő évszázadok csodája. A filmet semmiféle kedvezményes- vagy ingyenjegy nem érvényes. Minden gyermeknek külön jegy váltandó

Szerdán utoljára

„A vörös orchideák“

A milliárdok fantasztikus regénye

Ahogy a csoda doktor Rockefeller kezdte és ahogy Deterding végezte

Deterding halálával ismét megelevenedik a huszadik század legérdekesebb rémregényének története. Mert valóban rémregény az, ami az olajjal történelmi évtizedek óta szerte a világon.

Az olaj időnként tüze akarja borítani a világot és ez gyakran sikerül is neki. Pedig nem is olyan régen, talán mindössze hetven esztendeje, sokkal szerényebb szerepet játszott. Amerikában csodadoktorok vándoroltak ebben az időben városról városra, akik a petróleumot gyógyszer gyanánt árulták, reuma, rák és különböző jóindulatú kórképek ellen. Az üzlet elég jól ment. Főleg az egyik csodadoktor csinált nagy üzleteket, aki hatalmas kócsival vonult városról városra és a kocsin nagy aszisztenciát vitt magával: három muzikáló néger férfit és két, a zenére táncoló dekoltált néger hölgyet. A nagy apparátussal gyógyítgató és e-ég jó eredményeket elérő csodadoktornak Rockefeller volt a neve. Fia évtizedekkel később azután megalapította a Standard Oilt, amely — más eszközökkel szert a beteg emberiség gyógyítására.

Itt kezdődött az olaj rémregénye. A további fejlődést néhány szám szemlélteti: 1900-ban 149.000 hordó volt. (Hét hordó sulya egy tonna.) 1933-ban ez a termelés megközelítette a másfélmilliárd hordót. És még egy érdekes adat: 1858 és 1935 között csak eredménytelen olajfúrásokra több, mint 16 milliárd dollárt adtak ki Amerika területén.

AZ OLAJ A VILÁGPOLITIKÁBAN

A reuma elleni csodaszertől elég hamar lett a huszadik század legfontosabb nyersanyaga. Néhány évvel ezelőtt a legkitűnőbb katonai szakemberek egyike állapította meg, hogy a világnak minden hadserege, flottája és pénze tehetetlennek bizonyul az az emberrel, aki a petróleumforrásokkal rendelkezik.

A regény európai része Németországban kezdődik. 1858-ban a hannoveri fejedelem utasítására végeztek fúrásokat Wietze mellett. Amikor pedig szerte a világon megindult utjára a „folyékony arany”, német kémikusok voltak azok, akik a petróleumfinomítás legelőrevezetőbb módszereit megtalálták. A körülmények különös találkozásának tulajdonítható azonban, hogy Németország mégis elsősorban ennek a nyersanyagnak a hiánya miatt vesztette el a világháborút. 1918 után hozzá is láttak, hogy sürgősen pótolják az elmulasztottakat. Nem volt természetes olajuk, feltalálták tehát a mesterségeset: Bergius és a Farbenindustrie a Leuna-benzinben határos konkurenciát talált fel a természetes olajjal szemben.

Egy másik fejezet Perzsiában kezdődött husz évvel a világháború kitérőse előtt. Teheránban ekkor Nasreddin sah uralkodott, aki nemes szerénységgel a királyi királynak címeztette magát, ez az előkelő titulus azonban nem akadályozta meg abban, hogy mellesleg meg ne kösse a világtörténelemnek aighanem legkülönösebb üzletét.

A „KIRÁLYOK KIRÁLYÁNAK” KONCESSZIÓJA

Perzsiában abban az időben rengeteg idegen fordult meg. A vendégek egyik legérdekesebbje volt egy bizonyos William D'Arcy nevű mérnök, aki fejébe vette, hogy Perzsiában fog vagyont szerezni magának. Kis karavánt szervezett, hogy bebarangolja és felkutassa a birodalmat. Heteket, sőt hónapokat töltött ezzel a meglehetősen fáradságos munkával, de az olajnak még csak nyomát sem találta. D'Arcy azonban nem nyugodott. Érezte, hogy csak ki kell tartania és az eredmény nem marad el. Pénze viszont elfogyott. Ekkor azután merész lépésre szánta el magát. Rávette Nasreddint, hogy adjon koncessziót, amely szerint 65 éven keresztül csak neki van jogában Perzsia területén olaj után kintatni. A koncesszióért 200.000 frankot ajánlott fel — még ma is rejtély, hogy ezt a pénzt honnan hazszolta fel, — viszont kikötötte, hogy ami petróleumot talál, az az övé lesz. A sah úgy érezte, hogy élete legjobb üzletét kötötte most meg...

D'Arcy Alexandriában összeismerkedett angol üzletemberekkel, akik hallották a koncesszióról és meg akarták azt szerezni tőle. Négyezerezer frankot kínáltak, majd amikor D'Arcy nem állt kötelnek, ismét megduplázták az ajánlatot. Hiába volt azonban minden. Csak sokkal később derült ki, hogy az angolok miérett ragaszkodtak olyan nagyon az üzlethez. Miatt Nasreddin tárgyalt a mérnökkel, angol vállalkozók „magánszorgalmából” ugyancsak vé-

geztek próbafúrásokat Perzsiában. És éppen a legvárhatóbb helyen gazdag források bukkantak elő.

Perse a dolgot nem lehetett titokban tartani. Ekkor azután az angolok arra gondoltak, hogy D'Arcyval felesben bonyolítják le a további olajkutatást. A mérnök azonban hallani sem akart a dologról, hiszen ekkor már úgy érezte, hogy a célhoz ért. Erre „ismeretlen tettesek” feltörték szobáját, hogy ellopják a koncesszióra vonatkozó iratokat. Nem találtak semmit. Néhány nap múlva merényletet követtek el ellene. A merénylet nem sikerült. Viszont a szerencsétlen mérnök már egyetlen lépést sem tudott megtenni anélkül, hogy a különböző ügynökök nyomában ne lettek volna. Ekkor megunt a hajszát és egy óceánözös fedélzetére menekült, hogy kipihenje az utolsó napok fáradságait.

A „DEREK” MISSIONARIUS

A hajón perse nem ismerkedett meg senkivel. Elege volt már az ismeretségeiből. Egyetlen kivételt tett, egy rokonszenves misszionáriussal, aki fanatikus meggyőződéssel beszélt neki arról, hogy Perzsiában anglikán hittérítőket kellene letelepíteni. D'Arcy nagy bizalmat érzett a misszionáriushoz. Elmondta neki, hogy legjobban szeretne megszabadulni az egész petróleumüzlőtől. A misszionárius érdeklődéssel hallgatta, azután felvetette a gondolatot: az anglikán egyház kezében a petróleumkoncesszió békét teremtene, viszont az üzletemberek kezében bizonyosan háborúra vezetne. Ajándékozta tehát a koncessziót hittérítési célokra. A mérnök belátta az érvelés helyességét és átadta a sok kellemetlenséget

Amerika tiltakozik az európából hozott filmsztárok ellen

Greta Garbo óta egyetlen komoly tehetséget sem lehetett találni

Hollywoodból írják: Érdekes cikk jelent meg a Modern Screen hollywoodi film lapban. A cikknek ez a címe: „Ej, ej, azok az idegenek!”

Ramon Romero, a cikk írója felháborodott hangon tiltakozik a Hollywoodba önzönlő külföldi filmsztárk ellen. Eges hangon figyelmezteti a filmgyártókat, hogy elég volt, hagyják már abba ezt az esztelen importot és vegyék már tudomásul, hogy

az amerikai közönségnek nincs szüksége több külföldi jövevényre

ugyanakkor, amikor Hollywoodban ezrével szaladgálnak állás nélkül a tehetségesebbnél tehetségesebb női és férfi fimszínészek.

— Ha Hollywoodban összeszámolnánk, — írja a cikk — hogy hány millió dollárt áldoztak idegen filmsztárok reklamározására, olyan fantasztikus összeg jönne ki, amely mellett akár melyik európai ország háborús tartozása jelentéktelen adósságnak tűnne fel.

— Csak a jó Isten tudná megmondani, hogy a 15 évvel ezelőtti első idegenként Hollywoodba érkező Pola Negri és a legújabbban hozánk jött Danielle Darieux között hány ezer idegen próbált és csinált karriert Hollywoodban. Minden tehetséget szívesen látunk Hollywoodban, de csak olyan tehetségeket akarunk külföldről hozni, amilyenhez hasonlót sem lehet Amerikában találni. Ilyen pedig nagyon kevés van.

Greta Garbo óta eddig egyetlen olyan tehetséget sikerült Hollywoodnak külföldről importálni,

amilyent nálunk keresve sem lehet találni és ez Heddy Lammar. (Kiesler)

— Elfogadjuk Heddy Lammar-t és szívesen elismerjük, hogy páratlan tehetség és páratlan

hozó írást a rokonszenves misszionáriusnak. Avaz, hogy nem is a misszionáriusnak, hanem az angol titkosrendőrségnek, amelynek legügyesebb ügynöke volt az ismeretlen, papi ruhába öltözött ember.

Angia ezzel jó úlrehez jutott, hiszen amíg 1901-ben az egész petróleumüzlét Perzsia számára alig hozott 2000 dollár hasznot, addig 1929-ben az Anglo Persian Oil az üzleti évet csaknem 50 millió dollár haszonnal zárta. És körülbeül ugyanebben az időben került az angol petróleumpolitika élére az a férfi, akire valóban ráillett a jelző: megfelelő ember a megfelelő helyen. A „megfelelő ember” holland származású, egykori kis banktisztviselő volt, aki 1880-ban még örü-t, hogy fizetését felemelék havi 30 forintról 32-re. A neve: Deterding. Vagyonát néhány évvel ezelőtt 50 millió dollárra becsülték.

DIESEL ES EGYEB REJTELMEK

Az o-aj hódító útját nehéz volna részletesen nyomon követni. Annyi bizonyos, hogy ez a hódító út nem ismert szentimentális szempontokat és nem riadt vissza az áldozatoktól: akkor sem, ha ezeknek az áldozatoknak egy részét talán el lehetett volna kerülni. Az egyik legizgalmasabb példa erre Diesel mérnöknek, a híres motorok feltalálójának esete. Diesel 1913-ban Angliába utazott, hogy értékesítse gépeinek szabadalmát, amelyeknek tudvalevőleg nem volt szükségük a mindenható olajra. Diesel elutazott Angliába azonban sohasem érkezett meg. Azon a rövid úton, amely a Csatornán át vezet, nyomtalanul eltűnt. Ugyanekkor eltűntek összes tervei és fejejegyzései is. Hogy öngyilkos lett volna, ez a feltevés legalább is valószínű.

Egy további fejezet Mezopotámiában játszódott 1920-ban. Mezopotámia kormányán olyan emberek ültek, akikben Deterding százszázalékosan megbizott. Csak az volt a baj, hogy amikor Mezopotámia rejtett olajkiszármazásait feltárta, a békétetés után meg akarták kezdeni, Anglia szemben találta magát egy legyűrhetetlen ellenféllel, Kemál pasával. Ezután újabb felhők tornyosultak az égen, de az angol olajkirályok az utolsó pillanatban megtalálták a módot a komplikációk elhárítására. A „módot” úgy hívták, hogy Sir Basil Zaharov.

A további momentumokról most, Deterding halálával kapcsolatban talán már nem kell beszélni. Néhány évvel ezelőtt egy külföldi újság körkérdesében megkérdezték az ugynevezett illetékeseket a petróleumkrdés állásáról. A megkérdeztettek azt jósolták, hogy a petróleumforrásokért való versenytűzés háborúra fog vezetni — Anglia és Amerika között. Mégpedig nem is olyan messze távolban, hanem 1940 körül. Ma 1939-et írunk. A jóslat egyelőre nem látszik valószínűnek...

K. I.

„Olyan lesz a jövőnk, ahogyan azt megalkotjuk” —

mondotta Szász Pál dr., a magyar gazdákat és polgárokat tájékoztató értekezleteken

Kolozsvárról jelentik: A napokban Balázs István a Kolozsvári Gazda Egylet elnöke, felkereste dr. Szász Pált, az EGE elnökét és a Magyar Alosztály igazgatósági tagját, akit arra kért, hogy három gyűlésen mondjon beszédet a tájékoztatás a helyzetről a magyar gazdákat és polgárokat az időszerű kérdésekről.

Dr. Szász Pál készséggel tett eleget a felhívásnak. Vasárnap, február 12-én, délután 4 órakor a Marechal Foch uccai református elemi iskolát zsúfolásig megtöltötték a hallgatók. Az EGE elnöke Török Bálint igazgató és Seyfried Ferenc segédtitkár kíséretében érkezett meg. Balázs István üdvözlő szavai után dr. Szász Pál emelkedett színpadra.

Az összesereglett gazdák és polgárok meleg ünnepségben részesítették.

Bevezető szavaiban társadalmi kérdésekkel foglalkozott. Elmondotta, hogy mint EGE elnök jött el a gyűlésre, de a más foglalkozású magyarokhoz is szólni óhajta. Vázolta a kisebbségi sors 20 esztendő eseményeit s rámutatott arra, hogy az erdélyi magyarság már egyszer rá kell találjon önmagára, fel kell vesse saját létkérdéseit s összes erőit azok megvalósításának szolgálá-
tába kell, hogy állítsa.

Ismertette az EGE által végzett munkát, jövőbeli célkitűzéseit, majd így folytatta:

— A népi életnek megvannak a maga törvényei. Vigyáznunk kell arra, hogy ezeket minden vonalon betartsuk és érvényesítsük. A romániai magyarság keresztény erkölcsi alapon áll. Jövőjét csak úgy tudja elképzelni, ha utolsó lehetéig ragaszkodik ősi hitéhez s valamennyi nemzeti tulajdonságaihoz. Magyaroknak születniük, s mint a magyar nemzetársadalom alkotó és építő elemei akarjuk befejezni életünket. Éppen ezért szükségünk van a nemzetkisebbségi öntudatra, mely megtanít bennünket arra, hogy sajátos helyzetünkben milyen magatartást tanúsítsunk s kötelezettségekkel rendelkezünk. Minden magyar embernek becsületbeli ügye, hogy a népi érdekeket szolgálja.

— Mindnyájan tudjuk, hogy az egész állami élet átrendeződés alatt van. Az új alkotmány változtatott az eddigi közéleti szellemen. Az új államrendszer az ország különböző foglalkozási ágait csoportosítja. A szervezett foglalkozási ágak képviselik majd érdekeiket szakmai, közgazdasági és parlamenti vonatkozásban. Adjunk hátát az Istennek, hogy a magyar gazdátársadalom beszerzése folyamatban van s

az események a legnagyobb magyar termelő-
ágot készen találták.

A többieknek is kötelessége, hogy megalkossák saját érdekvédelmi szerveiket. Ne várjunk csodákat, hiszen csak a közös munka eredménye számíthatunk. Ennek egyik bizonyítéka, hogy szerény személyemet kizárólag azért hívták elő a különböző kérdések megtárgyalására, mert egy szervezett tömeget, egy ügyet képviselnek. Ha más lett volna helyemben, s más végezte volna ezt a munkát, akkor bizonyára az ő kötelessége lett volna adott helyzetben megtenni a szükséges lépéseket.

Dr. Szász Pál beszédét állandóan helyeslésekkel szakították félbe.

— A december 15-i Nemzeti Ujjászületés Frontját megalkotó királyi rendelet törvény egyetlen népképviselői szervezetet ismer el. Az állampolgárok csak akkor gyakorolhatják a különböző törvényekben biztosított jogait, hogyha tagjai ennek a Frontnak. A magyarság nemcsak, hogy élni akar törvényes jogaival, hanem tovább megy és az alkotmányos keretek között

meg akarja szerezni mindazokat a lehetőségeket, amelyek népi fejlődését biztosítják.

A Bucurestiben kötött megállapodás értelmében a Nemzeti Ujjászületés Frontjának meg van a maga magyar alosztálya és minden magyar em-

Mussolini Turinban fontos politikai nyilatkozatot tesz

Párisból jelentik: Megbízható helyen szerzett értesülés szerint Mussolini többszöri halasztás után elhatározta, hogy vasárnap hivatalos látogatást tesz Turinban és ez alkalommal elmondja politikai beszédét.

bernek kötelessége ebbe belépni. Az alosztályon keresztül fogjuk különböző jogainkat érvényesíteni, szakmai, közgazdasági és parlamenti képviselőtünkkel ellátni.

— Szükség volt azonban egy olyan belső magyar társadalmi szervezetre, mely független a napi politikai eseményektől és a különböző helyzeti alakulásoktól. Öfelsége kormánya hozzájárult ahhoz, hogy a magyarság éppen úgy, mint a romániai németek kiépíthessék a maguk népközösségi szervezetüket.

— Népi életünknek ez az intézményesített szervezete rövidesen megkezdí működését. A szervezéssel kapcsolatos lépések már megtörténtek. A népközösségbe már születéséről fogva beletartozik minden magyar ember. Fel fogja mérni a népi szükségleteket és gondoskodni fog azok teljesítéséről.

— Most, amikor népi életünket egészséges alapokra akarjuk helyezni, szükség van minden becsülettel alkotó erőre és munkára.

Hagyjunk már fel az oktalan kritikákkal és hátmögötti sugdolóddzásokkal.

Kritikára mindig szükség van, de csak akkor, hogyha az cselekvő gondolatból fakad és nem pedig személyi érdekekből. Mindnyájan magyarok vagyunk, mindnyájan egy nép fiai vagyunk, olyan lesz a jövőnk, ahogyan azt megalkotjuk. Lásunk tehát a munkához a jövőnkbe vetett mély hittel.

— Gondoljunk arra, hogy csak a szervezett-ségben van erő és csak önfeláldozással lehet valamit építeni.

Dr. Szász Pál beszédét nagy éljenzés követte.

Innen a Romulus-uccai Gombos-féle, majd a Kalandos társaság kulturházában tartott beszédet az egybegyűlt magyar gazdák és városi polgárok előtt.

Tény,

hogy ismeretlen bor ízét, zamatait, színét alaposan meg kell vizsgálni és mégis nehezen szánja rá magát a vételre. Ezt a kellemetlenséget azonban elkerüli, ha az elismert Rhein borokat vásárolja melyek minden jobb üzletben kaphatók és minőségük mindig egyformán jó. Ezt garantálja 47 év óta a Rhein & Cie A z u g a borpincészet hírneve.

Macsek horvát vezér érdekes nyilatkozata a magyar-jugoszláv közeledésről

Zágrábról jelentik: Macsek Vladimir, a horvát parasztpárt vezére nyilatkozott a Pesti Hírlap munkatársának. A tudósítónak arra a kérdésre, hogy a horvát nép megérti és helyesli-e a Budapest és Belgrád közötti közeledést, Macsek a következőket válaszolta:

— Ma, itt Horvátországban azon az állásponton vagyunk, hogy számunkra a legelső sorban és minden más előtt a horvátok szabadságának kivívása a fontos. A horvátok nagyon jól

tudják, hogy ez a közeledés éppen úgy horvát érdek is, mint ahogy szerb és magyar érdek, éppen ezért helyes lépésnek tartjuk Magyarország és Jugoszlávia közeledését, amde végtelen lenne egy Budapest, mint Belgrád számára, ha egyik vagy másik részről azt gondolnák, hogy a közeledést megvalósíthatják olyan egyezmény-nyel, amely a horvátok közreműködése nélkül jön létre.

Magyar elemi iskolák létesülnek a magyarlakta vidékeken

„Az etnikai származásra vonatkozó rendelkezést tisztelvényben kell tartani”
A német iskolák létesítésére hasonló módon történt intézkedés

Bucurestiből jelentik: Az elemi iskolai oktatásról szóló törvény 7-ik szakasza értelmében azokban a helységekből, ahol jelentős számú magyarság lakik és a törvényben előírt számú

magyar anyanyelvű iskolaköteles gyermek van, létesíthető magyar tannyelvű elemi iskola, vagy pedig az állami elemi iskolában magyar tannyelvű tagozat állítható fel. A kisebbségi tankötelesek szülei szabadon választott iskolákba járathatják gyermekeiket, de tisztelvényben kell tartani az etnikai származás megállapítására vonatkozó rendelkezést.

Hasonló rendelkezés érvényes a németek által lakott helységekre nézve is.

Amíg megfelelő számú tanítót képeznek ki, egy speciális állami tanítóképzőben a magán-tanítóképző végzett növendékei külön tanfolyamon vesznek részt, majd pedig különböző vizsgát tesznek le Temesvárott és ennek a vizsgának az alapján a német tannyelvű iskolákban alkalmazhatók lesznek. A német tannyelvű iskolákban német eredetű és a szebeni, cernăuți és karánsebesi tanítóképzők végzett növendékeit fogják alkalmazni.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítésű együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

23-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Nehéz döntés

Barátom olyan magányos, mint egy kiültetőká-
vály. Egyszer csak megmutta az egyedüllet és elha-
tározta, hogy szerez egy kutyát. Ohaját közbite a
házmesterrel, amikor éjszaka hazament.

— Reggelre meglesz a kutya, nagyságos ur!
— Igérte a házmester, aki nagyon befentes ember
a környéken.

Másnap, amikor délelőtt vizkor fölébredt a ba-
rátom és csöngött a reggeliért, a szobalány be-
jelentette, hogy megvan a kutya, sőt a kutyák. A
házmester őt, részben eladó, részben ajándékba
kelendő kutyákat szedte össze. Lehet választani.

A kávéval együtt bevezették barátom hálószobá-
jába — amely egyúttal egyetlen szobája is — a
kutyálat.

Egy öreg, francia bulit, egy barna dachsh, egy
kocsi és két meghatározatlan keveredési basztardot.
A kutyák összevissza homozogtak a szobában,
ismerkedtek az idegen hely szagjával. Majd oda-
gyűltek az ágy elé és nézték, hogyan kávézik a
barátom.

Három kutya a házmester bizományi üzlete
volt, kettővel előtt a gazdája is, két szegény ember.
A dachsh ajándékba adott volna, azaz a föltétellel,
hogy jó helyre kerül. A buli ára 900 lei volt, a foxie
500, a két koresért 400—400 leit kértek a gazdák.
Nem is sok, egy teljes, bevégeztél éllényért, amely-
nek szemében fölülvára félelem, ravaszság, vidám-
ság és hűség fénye világít.

A kutyák megéreztek a pillanat fontosságát és
mint a rabszolgák, illedelmesen ültek az ágy előtt.
Soványok voltak, ápolatlanok, a szegénységből ér-
keztek, kettőnek a nyakán madzag volt.

Barátom a hűlyeségig szentimentális. Nem tu-
dott választani a kutyák közt. Sajnálta mindenket.
Kérdte a parancsot:

— Maradjon itt huszonnégy óráig mind az öt.
Azt tartom meg végleg, amelyiket a legjobban
megszeregettem a próbaidő alatt.

Este lett, helyesebben éjszaka. Barátom haza-
ment, meggyújtotta a villanyt. Ott volt mind az öt
kutya, körülvették, szaglászták, megnyalták a ke-
zét, gíbiceltek, amíg leveleztek.

Barátom lefeküdt, miután kiosztotta kutyái kö-
zött, azt a kilenc kokocskot, amelyet a kávéházban
szedett össze. Kicsit olvasott, aztán elaludt a vil-
lanyt. Hallotta, hogy helyezkednek el a kutyák min-
denféle ravasz helyre ahová, mint Hófehérke tör-
péi.

Sötét volt, csönd. De mégsem az a halott, szü-
fagyasztó csönd, mint mikor valaki egyedül alszik
a szobájában. A csöndet sóhajlás, barátságos szu-
szogás szöfte át. Barátom azt mondja, úgy érezte
magát, mint egy cirkuszi szám az ünnepelt kutyái
között.

Az éjszaka boldog volt, a reggel vidám. A ku-
tyák, miután a szobalány felhúta a redőnyt, némi
nyújtózás és rávarkozás után mind az ágya elé gyü-
lebeztek, hizelegettek, tokolodtak és intrááltak egy-
más ellen, mint a cseperti francia udvar a levernél.

Mondtam már a barátomra, hogy hűlye? Most
újra mondom. Huszonnégy óra múlva sem volt ener-
giája választani a kutyák között. Megtartotta mind
az ötöt, egyetlen szobájában, sovány kenyéren...
Ambár talán mégsem egészen hűlye. Most már
legalább van komoly célja az életének. Meg kell ke-
résznie az ébádót!

— IDŐJÁRÁS: Északi és északkeleti szél
és a hőmérséklet érezhető csökkenése várható.
Az ország délnyugati részében derült idő lesz.

Február 15

Szerda

Kolos, Faustín,
Siegfried, Onisim

1564. február 15-én született Galilei Galileo olasz természet-
tudós. Galilei a modern mecha-
nika alapvetője. Számos ta-
lálommal és maga szer-
kesztette az első mészslátót.
Galilei hirdette, eöször, hogy nem a Nap forog a
Föld körül, hanem a Föld a Nap körül. Ezért
perbe fogták és arra ítélték, hogy a templomban ün-
nepélyes esküvel vonja vissza tanait. Ez 1633. ju-
nius 22-én meg is történt, az eskü után azonban
Galileiben felébredt a tudós önérzete, dobantott a
lábával és harsány hangon kiáltotta: És mégis mo-
zog a föld!

1781. február 15-én halt meg Lessing Gotthold
Ephraim német költő. Különböző irodalmi műveken
kívül számos drámát alkotott és nagy hatással volt
a német dráma fejlődésére. Legismertebb darabja
a Bölcs Nánán, amelyet magyar színpadokon is
játszanak.

1855. február 15-én halt meg Teleki József
gróf, Erdély kormányzója, kiváló történettudós és
Magyar Tudományok Akadémia első elnöke. Szá-
mos történelmi munkát írt, amelyek a Hunyadiak
korát ismertetik. Huszonhárom kötetre rugó
könyvtárát az Akadémiára hagyományozta és ez-
zel megvetette az akadémiai könyvtár alapját.

Farsangi naptár

Február 18: A Harmonia dalegylet álarcos jel-
mezballja a Kiefer-vendéglőben.

Február 18: Ifjúsági bál a Whitehouse palo-
tában.

Február 18: A Nagyszentmiklósi Dal- és Köz-
művelődési Egyesület táncmultsága az Imperial-
moziban.

Február 19: Sporthirlapírók bálja a Tiszti Ka-
szinó helyiségében.

Február 19: A fodrászok és borbélyok bálja a
volt Ferdinand szállóban.

Február 20: Pincérbál a kulturpalotai Vigadó-
ban.

Február 23: Műgyemtemi hallgatók bálja a Tisz-
ti Kaszinóban.

Március 4: A nemzetkisebbségi újságírók bálja
Bucurestiben.

(—) A MAGYAR NÖEGYLET má, szer-
dán, február 15-én délután öt órakor a Magyar
Házban levő saját helyiségében választmányi
ülést tart.

(—) ESKÜVŐ. Gherghel Olimpiu főhadnagy
és Kosztics Gorgana, Kosztics Szlobodán görök ke-
leti szerb főesperes leánya, házasságot kötöttek. Az
esküfőt Warth Péter dr. alpolgármester végezte.

(—) PACHA ÁGOSTON HAZAÉRKEZETT.
A kolozvári püspökszentelésen, mint részletesen je-
lentettük, résztvett Pacha Ágoston megyéspüspök is,
aki a felszentelést végző egy püspök volt. A temesvári
egyházfőt útjára elkísérte Waltner József dr.
kanonok, püspöki irodagazgató, a székeskáptalant
pedig Kayser Lajos prelátus-nagyprépost képvisel-
te. Pacha püspök és Waltner kanonok tegnap dé-
után érkeztek vissza Temesvárra, Kayser nagypré-
post pedig, aki a temesvári, nagyváradai és a szat-
mári káptalanok nevében szép beszéd keretében üd-
vözölte Márton Áron új erdélyi püspököt, már teg-
nap reggel itthon volt. Pacha püspök a kolozsvári
ünnepség után meglátogatta a betegeskedő balász-
falvi görög katolikus érseket.

(—) ELŐKELŐ HÁZASSÁG. Teban Ioan ara-
di ügyvéd az ottani görög keleti templomban vasár-
nap, február 19-én este hat órakor oltárhoz vezeti
Taranu Mimit, Taranu Victor pénzügyi vezérfel-
ügyelő leányát.

(—) A NYUGDÍJOSZTÁLY ÚJ FŐNÖKE.
Schneider Lajos, aki hosszú éveken keresztül a pénz-
ügyigazgatóság nyugdíjostályának vezetője volt és
mindenkor előlékeny, derék tisztviselőnek bizonyult,
új szolgálati beosztást kapott. A nyugdíjostály új
vezetője Loichita Teodor.

(—) KÜLDÖTTSEGEK A KIRÁLYI HELY-
TARTÓNÁL. A Magyar Leányegylet küldöttsége
tisztelgette tegnap délelben Marta Alexandru dr. kirá-
lyi helytartónál, akinek meghívót adott át a szom-
bati magyar ifjúsági bálra. A helytartó szívesesen
megköszönte a meghívást. A királyi helytartó fogad-
ta Freidorf község küldöttsége is, amely a Teme-
vár és Freidorf közti út javítását kérte. Különböző
helyi kívánásokat terjesztettek Marta dr. királyi
helytartó elé Ujgiroda, Bélinec és Radamesti közsé-
gek küldöttségei.

(—) MEGBETEGEDETT A HELYTARTÓSÁG
VEZÉRTITKÁRA. Ciupe Gheorghe dr. királyi hely-
tartósági vezértitkár meghűt és emiatt kénytelen
néhány napig a lakásán maradni.

— BRÓDY VOLT RUSZIN MINISZTEREL-
NÖK KISZABADULT. Prágából jelentik: Hír sze-
rint Bródy András volt ruszín miniszterelnök hét-
főn elhagyta a pankráci börtönt, azonnal Prágába
utazott, ahonnan telefonon felhívta Ungvárt lakó fe-
leségét, akinek olyan értesítést küldött, hogy szer-
dán érkezik meg Ungvárra.

— LICHTENSTEIN GAZDASÁGILAG CSAT-
LAKOZIK NEMETORSZÁGHOZ? Vaduzból jelen-
tik: A Lichtenstein hercegség kormányza cáfolja azo-
kat a sajtóban megjelent híreket, amelyek szerint
tárgyalásokat kezdett volna Németországgal egy gaz-
dasági Anchluss érdekében.

(—) IFJÚSÁGI BÁL. A Magyar Leányegylet
február 18-án, szombaton este rendezi a temesvári
ifjúsági egyletek támogatásával a Whitehouse (voit
Fórum mozgó) helyiségében nagy ifjúsági bálját.

A bál rendezőbizottsága nagy apparátussal dolgozik
már hetek óta, hogy a bál sikerét biztosítsa. A ter-
meket teljesen új díszletekkel látják el, az egyik te-
remben szárdát állítanak fel, amelyet eredeti moti-
vumokkal díszítenek. A bálon táncbemutatók lesz-
nek, amely alkalommal magyar gyöngyösbokréttát,
bécsi keringőt és francia négyest mutatnak be. Hi-
deg és meleg ételek és elsőrendű borok állanak a
nagyérdemű közönség rendelkezésére. A zenét két ci-
gányzenekar Rác Gusztó és Konstantinovic Karcsi
zenekari és Joszt Géza jazz-zenekar szolgáltatják.
A bálra belépni csak meghívással lehet. Meghívók
igényelhetők a bál rendezőbizottságánál III. ker. Spl.
Tudor Vladimirescu 10. (Telefon: 26—04.)

(—) A LAKOK BEJELENTESEI IVEI ME-
GÉRKEZTEK. Ma forgalomba kerülnek a lakók be-
jelentéséhez szükséges nyomtatványok. Temesvá-
rott eddig még nem kezdődtek meg a bejelentés-
ek a hivatalos nyomtatványokon, mert azokat el-
késetten küldték ide. Popescu Simeon rendőrségi
titkár utasítására egy rendőrtisztviselő Bucuressti-
ből elhozta a nyomtatvány szövegét, amelyet nyom-
dába is adtak és ma már megkezdik azok szétosztá-
sát. Ezeket a bejelentési íveket trafikokban lehet be-
szerezni. Ma, szerdán kezdődik a bejelentési ívek
benyújtása is, amely a kerületi rendőrközmisztári-
sokon történik. A lakók bejelentéséhez szükséges
íveket két példányban kell kitölteni, az egyik a rend-
őrségnek marad, a másikat a háztulajdonosok és fő-
bérők visszakapják.

(—) TOLVAJ GYÁRI MUNKÁS. A temesvári
Rocca harisnyagyár vezetőse feljelentést tett a
rendőrségen, hogy raktárából lopják az árut. A rend-
őrség megindította a nyomozást és ennek során ház-
kutatást tartott Szász Ernő huszonhat éves gyári
munkás lakásában, ahol két tucet selyemharisnyát
találtak. A munkást őrizetbe vették.

(—) Halálozások. Meghaltak: Neniu Pavel
huszonhárom éves munkás, Craciun Lucian
Alexandru egy hónapos, Moise Constantin hat-
vanhárom éves földműves, Tóth Irén ötvennyolc
éves.

— A ROMÁN TÁRSADALMI INTÉZET FENN-
ÁLLÁSÁNAK HÚSZÉVES FORDULÓJA. Bucu-
restiből jelentik: A román társadalmi intézet fenn-
állásának húsz éves évfordulóját ünnepelte. Ebből
az alkalomból társasbédet rendeztek, amelyen az
intézet kiváló elnöke, Gusti egyetemi tanárt me-
legen ünnepltek. A banketten többek között részt vett
Argetoianu királyi tanácsos, Petre Andrei minisz-
ter, Radulescu Motru a román akadémia elnöke, Ra-
du Canu a kereskedelmi akadémia rektora, Madgea-
ru Virgil és mások.

Megérkeztek az

új tavaszi minták

öltöny-és felöltő-
szövetekben

RABONG & SCHNEIDER R. T.

TIMISOARA, I. Piata Bratiann, sarokhelyiség
a püspöki palotában

— **ÉRDEKES EPIZÓD MARTA TARTOMÁNYI HELYTARTÓ ARADI LÁTOGATÁSÁN.** Dr. Marta Sándor temesi tartományi királyi helytartó hétfőn Aradon időzött, melynek során egy kedves epizód történt. A helytartó délelőtt a megyeházán a behívott főszolgabírók és jegyzők jelentéseit hallgatta meg, majd előadást tartott nekik az új közgazgatási szellemről, amelynek mindenben alkalmazkodnia kell az új ritmushoz, delután pedig Dobriceanu Mihai prefektus elkalauzolta a Moise Nicoara liceumba. Crisan Ascanie igazgató itt kedves figyelemmel lepte meg a királyi helytartót. Előkereste a könyvtárból azt a régi iskolai értesítőt, amelynek adatai szerint Marta Sándor az aradi katoikus királyi főgimnázium tanulója tiszta jeles osztályzatot kapott minden osztályban. A helytartó, aki felett hét évtized mulott el, meghatoitan nézte az elszárgult nyomtatványt és bizonyára visszagondolt régi diákéveire, amikor még az aradi katolikus főgimnázium padsoaraiban szívtá magában a tudományt. Az értesítőben egy másik név is található, Goldis László kisdíák neve, aki szintén tiszta jeles tanulója volt az intézetnek... Dr. Marta Sándor az iskola megtekintése után több intézetet is meglátogatott, majd kiment a központi kórházba, ahol dr. Moldovan János igazgató-főorvos kalauzolta. A helytartó minden osztályt megtekintett és a legtehetősebb megelégedéssel nyilvánította a példás rend, tisztaság és valóban szakszerű kezelés láttán, ami dr. Moldovan János igazgató-főorvos érdeme. Dr. Marta Sándor aradi időzését arra is felhasználta, hogy autóján Kisjénre utazzék, ahol meglátogatta a nagybeteg dr. Suciu közgyógyt, volt minisztert, akihez régi barátság fűzi.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Döringer Marianna, Lazar Toma, Weiter János.

(—) **Szállítások és munkák kiadása a városnál.** A városi gazdasági hivatal tegnap több szállításra és munkára árlejtést tartott. A városi gazdasági hivatal kovácsműhelye számára szükséges 27.700 lei értékű különböző vas szállítását a Jäger Péter-féle vaskereskedés kapta meg. A városi kőbánya számára szükséges villamosmotor szállítását 11.000 lei értékben Németh Jenő műröknek bízták. Árlejtést hirdettek a Stefan cel Mare, a Decebal és a Mihai Viasezul hidak aszfaltburkolatának javítására is, de az árlejtés jelentkező hiányában meddő maradt. A város ennek a munkának végzését szabad kézbe bír fogja kiadni. Ugyanilyen módon adják ki a gyárvarosi Epure-uccai tanoncotthon javítási munkálatait is.

(—) **MAGYAR MÜKEDVELŐI ELŐADÁS RESICAN.** A resicai Magyar O.vasokör műkedvelői, akik legutóbb sikerrel hozták színre a Szabad a csók operettet, február 25-én este kilenc órai kezdettel a munkásszínházban előadják Erdélyi Mihálynak három felvonásos Csavargó lány című nagy revü-operettjét. Az előadás karnagya Králik Sándor, rendezője Albert Károly. Az operettben előforduló számos táncot Ungár Pál tanította be. Az egyes szerepeket a következők játsszák: Konkoly Katica, Walandt Baba, Szemerédi Rózsi, Sztocsek Rózsi, Sárközi Ilonka, Ungár Pál, Pacza Vili, Szemerédi Ferenc, Bodor Sándor, Prandner József, Hajós József, Acsay Károly, Szendrey Ferenc és Cservenyák Mihály. A táncbetéteket táncolják: Csáky Margit, Szalma Rózsi, Szabó Mariska, Kohn Stefi és az Acsay-Szendrey kettős. A zenét a gyári zenekar jazzbandje szolgáltatja. Jegyek elővételben naponta hat és nyolc óra között a Wingert-féle vendéglőben levő egyesületi helyiségben kaphatók.

(—) **Előkészületek a városi költségvetés összeállítására.** Temesvári város pénzügyi osztálya megkezdte az előkészületeket a város 1939—1940 évi költségvetésének összeállítására. A pénzügyi osztály felszólította az összes városi szolgálati ágakat és vállalatokat, hogy költségvetési tervezetüket sürgősen állítsák össze és terjesszék be. A város költségvetését ugyanis ezeknek a felhasználásával készítik el véglegesen. A pénzügyi osztály reméli, hogy március közepére az új költségvetés megszerkesztésével elkészül és azt betervezhető jóváhagyás végett a belügyminiszterhez. Az új költségvetés április elsején lép életbe.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJLELI SZOLGÁLTATA:

Csütörtökön, február 16-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben az Alba Iulia utcában levő Kun gyógyszerár.

A II. kerületben a Stefan cel Mare utcában levő Jahner R. gyógyszerár.

A III. kerületben a Carol uton levő Mária gyógyszerár.

A IV. kerületben a Preyer utcában levő Ungvári gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisádon Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

— **Bucurestiben gyászistentisztelet volt Goldis László leiki üdvöért.** Bucurestiből jelentik. Az Alba székesegyházban tegnap gyászistentiszteletet tartottak Vasile Goldis, a nagy erdélyi nemzeti harcos lelkiüdvöért. Az istentiszteleten megjelentek Baran Coriolan belügyi államtitkár, N. Davidescu, Panaiteescu tábornok, Stefan Pop, az Astra közművelődésügyi egyesület elnöke, Sabin Manuila és sok más előkelőség. Az istentisztelet befejezése után Octavian Muresan, a pátriárchátus kiküldöttje, Popovici Andrei törvényészti igazgató, St. Pop és Victor Bilciurescu tartottak beszédet.

— **VIZSGAZNAK AZ ÁLLAMI ÜGYVÉDEK.** Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminisztériumban szerda reggel 9 órakor kezdődik meg az állami ügyvédek vizsgálja.

— **Egy vasúti incidens miatt fozházra ítélték a Ripensia játékosait.** Buzauból jelentik: Az itteni járásbíróság tegnap tárgyalta a CFR feljelentését a Ripensia játékosai ellen, akik 1936-ban az egyik jérvkezelőt hivatalosa teljesítés közben bántalmazták. Az eset így történt: Bindea, aki csanatával esvített Cernautilból tért haza, a vonat étkerkoosításhól abba a kocsiába iervekezett, ahol játékosársai tartózkodtak. Vizsgátlanságból, vagy talán azért is, mert a vonat rázozott, meglökte a vonatvezetőt, aki rábátított Bindeára: — Mera egy állat! Bindea felháborozásában pefonlítotte az udvariati vasutat. A Ripensia csapatának tagjai hallva az utasek által csanott lármát, Bindea sejtésére siettek és nekiesetek az államvasuti alkalmazottnak. Bár a vétékes a CFR alkalmazott volt, Buzauánál lesállította a Ripensia játékosait és a vasúti rendőrséren jérvkönyvet vettek fel ellenük, amelynek alapján megindult az eljárás. A kitűzött tárgyalási napon a Ripensia játékosai nem jelenek meg és távollétükben 3—3 hónapi fozházhiúntetésre ítélték őket. Az ítélet ellen a Ripensia játékosai jogorvoslattal éltek.

(—) **FARSANGI TÁNCMULATSÁG NAGY-SZENTMIKLÓSON.** A Nagyszentmiklósi Dal-és Közművelődési Egyesület szombaton, február 18-án az Imperal-mozi termében nagyszabású farsangi táncmulatságot rendez. A zenét az egyesület jazzmuzsikája és cigányzenekar szolgálja. Beléptidij személyenként huszonöt lei.

— **Részeg ember borzalmas garázdálkodása.** Bucurestiből jelentik: A Str. Labirint 90. számú házában borzalmas esemény történt. Florea Tagnavitu részegen tért haza éjjel a kocsimáhból és petróleummal leöntötte a kalitkában levő kanárikat, majd meggyújtotta őket. Amikor ez megtörtént, a szomszéd szobában alvó vak nagyanyját öntötte le a petróleummal és azt is meggyújtotta. A kétségbeesett segélykiáltásokra figyelmessé vált szomszédok berohantak és megmontették az őregaszonyt a biztos haláltól. Florea Tagnavit ut letartóztatták és az ügyészségre szállították. Azt hiszik, hogy elmebaj tört ki rajta.

— **Az angol kormány tiltakozó jegyzéke.** Tokióból jelentik: Az angol nagykövét tegnap delután megjelent Arita külügyminiszternél és átnyújtotta neki az angol tiltakozó jegyzéket Hainan sziget megszállása ügyében. Az angol jegyzék mindenben megegyezik azzal a jegyzékkel, amelyet a francia nagykövét juttatott el a külügyminiszterhez.

— **Grünspan nem elmebeteg.** Párisból jelentik: Az a három tagu orvosi szakértő bizottság, amelyet Grünspannak von Rath német követségi tanácsos gyilkosának elmebeli állapota megvizsgálására küldtek ki, elkészítette jelentését és a vizsgálóbíró elé terjesztette. A szakértők Grünspan elmebeli állapotának megvizsgálása után arra a következtetésre jutottak, hogy a gyilkos tudatosan követte el a bűncselekményt.

— **Menesztik Litvinovot.** Londonból jelentik. Itteni hírek szerint Litvinov elmozdítása most már valóban küszöbön áll. Utóda Buganin, az egyik orosz szovjetköztársaság elnöke lesz, aki csak oroszul beszél.

(—) **A KISEBBSÉGI UJSÁGÍRÓK ELNÖKI TANÁCSÜLÉSE ARADON.** A Romániai Népkisebbségi Ujságírók Szervezete vasárnap délelőtt, a Kereskedelmi Testület nagytermében elnöki tanácsulást tartott, amelyen az ország minden részéből nagy számban jöttek el az elnöki tanácsosok. Az értekezleten Sárkány Gábor országos elnök elnököl és azon az ujságírókat érdeklő szakmai és belső szervezeti kérdéseket tárgyalta. Az ülésen egyhangúlag elhatározták, hogy Gafencu külügyminisztert, aki még ma is aktív ujságíró, továbbá Titeanu sajtóügyi államtitkárt, szintén kiváló hír-áprót, gróf Bánffy Miklóst, a Magyar Népközösség elnökét, aki mint író és publicista is neves ember, dr. Hans Ottó Roth ügyvédet, a német kisebbség szellemi vezérét, a Kisebbségi Ujságírók Szervezet dísztagjává választják és erről hivatalosan, díszközlévi formájában értesíti őket. Ugyancsak elhatározták, hogy táviratilag üdvözlék Ion Dragu sajtóvezérigazgatót. Vegül az elnöki tanácsulés íj. Kubán Endrét a szervezet érdekében kifejtett önzetlen munkája ismeréséeként az országos szervezet főjegyzőjévé léptette elő.

— **Iasiban kivirágzott a barackfa.** Iasiból jelentik: Az állandó meleg idő következtében az egyik kertben kivirágzott a kajszinbarackfa.

— **A CONSUM LEGUJABB SZÁMÁBAN.** Bocsa Eugen kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnök nyilatkozik az új cégbefizetési kérések elintézéséről és a már bejegyzett legfőbb felülvizsgálásáról. Kiemeljük még a következő főbb cikkeket: Ismét napirendre került a hitelkötészet felállításának terve, Allattenyészésünk évi hozamának alig hat százalékát exportáljuk. A Sodronyipar Rt. közterhei közel husz százalékkal emelkedtek az elmúlt évben, Tíz százalékot fizet a Banca Nationala ez évben is. A folyószám-ahitelek illetékeiről kiadott legújabb pénzügyminiszteri rendelkezés továbbá magyarázatra szorul, a Zárnesti Cellulozgyár vételárának kétharmad részét már kifizették, Ujabb kedvezményes vámokat biztosít a román-német új kereskedelmi egyezmény német áruk behozatalára, Ujabb utasításokat kértek a Jegybantól az autorizált bankok a szabad devizaforgalmat megszigorító intézkedések alkalmazására, Közvetlen tárgyalások után sem sikerült letörni a CFR-nek a talpaárakat, Ipari ankétje során a Consum legújabb száma a papír- és nyomdaipari termelés adatait ismerteti. Közli a Consum legújabb száma a legfontosabb vállalati a-pításokat, pénzügyi híreket, közszállítósokat. Kérjen mutatványlátomót a kiadóhivataltól: Kolozsvár, Regina Maria ucca 48.

(—) **KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK AGG-KORI BIZTOSÍTÁSA.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara hivatalos értesítést, kapott a mult év decemberében megjelent új törvénnyel kapcsolatban, amely a kereskedők és iparosok agkori biztosításáról és segélyezéséről gondoskodik. Ez a törvény előírja, hogy a biztosítás egy központi hivata után történjék, amely működését a fővárosban már meg is kezdte. A biztosítás megvalósításához szükséges anyagi forrásokat a törvény szabályozza és ezen források között szerepel egy 1 százalékos pótdadó a kereskedelmi és ipari adóköteles jövedelem után. A kereskedők segélyezéséért intéző hivatal utasította az illetékes pénzügyi hatóságokat, hogy 1939. évi január hó elsejétől kezdve ezt az egy százalékos pótdódot vessék ki és hajtsák be. A temesvári kereskedelmi és iparkamara tudomásul vette a hivatalos értesítést.

Mozi

MŰSOR:

SZERDA, FEBRUÁR 15.

APOLLÓ: Párisi nászut (angol film).
ATLANTIC: Tarzan bosszúja és Fekete arany (angol filmek).
CAPITOL: Az álarcos ember (angol film). I. rész.
RIVOLI: Az örök titok (német film).
SCALA: Vörös orchidea (német film).

A VILÁG

LONDONBAN igen népszerű lett az idén az álarcsból, vagy ahogy ők mondják, a „fancy dress ball”. Legutóbb egy gazdag londoni család, a híres regény és film, a „Mi lesz holnap?” tévéjára rendezett álarcsbált. A vendégeknek a jövő fantasztilikus öltözeteiben kellett megjelenniük. Meghívták magát az író is, Wells azonban a háziasszony és a vendégek nagy csalódására, egészen mai szabású frakkban jelent meg.

A PRAGAI rádióban hangváltókat mutattak be az influenzáról. Párbeszédrel kezdődik a hangjáték. Az egyik szereplő ép most gyógyult fel az influenzából, a másik attól fél, hogy megkapja. Sok lakos burkaságot beszélnek össze a betegségéről, de végre fellép Váncsek egyetemi magántanár, a prágai állami egészségügyi intézet igazgatója és szakorvos felvilágosítást nyújt nekik az influenzáról.

MISS ELSA MAXWELL, Amerika legismertebb hívatásos estélyrendezője, felhálta a társasági unalom ellenszerét. Ugy nyilatkozott, hogy aki mulatságos és érdekes estélyt akar rendezni, ültesse egymás mellé az összes vendégeket, hadd utassák halálra egymást. A társaság életbenmaradt tagjai ezután zavartalanul mulathatnak.

MINDEN párt támogatja az angol parlamentben megindult mozgalmat, a képviselői nyugdíj iránt. Az adófizetőket ez a dolog semmiképpen sem érinti, mert havi egy fontot levonnának a képviselői fizetésekből és így létesítenék a nyugdíjalapot. Ha a terv megvalósul, — ami valószínű — évi 150 fontot kapnának azok a volt képviselők és 75 fontot azok a képviselő özvegyek, akik nyomorúságba jutottak. A nyugdíjjogosultsághoz legalább tízévi képviselői működés volna szükséges.

TIZENHAT évvel ezelőtt kezdett bele James Joyce, a világhírű ír regényíró legújabb művéhez. A regény, melyet az irodalmi folyóiratok igen sokan folytatkoztak, eddig „Work in Progress” (Készülő mű) néven szerepelt. Joyce most végre címet adott a készülő műnek. „Fenningan's Wake” (Fenningan Virrasztása). Joyce, mikor barátai csodálattal beszéltek nagy türelméről, így szólt: „Igen, én valóban nagyon türelmes vagyok, de nem gondoljak, hogy a feleségem még türelmesebb, tekintve, hogy kibír engem?”

A FÉNYKÉPEZÉS centennáriuma alkalmából történelmi fényképaláírást rendeztek Londonban. A Times egy kis vezércikket szentel a kiállításnak látható régi fényképeknek. „Milyen szerencse, hogy az istenek milyen pazar jóindulattal folytán élhettek a korai fényképezés a szakáll virágkorában? E találkozás fontosságát alig túlozhatjuk. Bárán állíthatjuk, hogy szakállak nélkül a fényképezés nem fejlődött volna azzá, ami ma. Minden amatőr fényképező tudja, hogy őt tárgy van, amelyről úgyszólván lehetetlen rossz fényképet készíteni. Az első a cica; a második a fa; a harmadik a viharfelhő, a negyedik a havas táj, az ötödik a szakállas ember. A legutóbbinak nem csupán mai ritkaság-értéke miatt van nagy vonzereje; a szakállban mindig benne rejlett valami belső fényképezhetőség. Egy igazán jó szakáll a másik négy tárgy előnyeit is egyesíti magában. Meg van benne a cica kedves légyátsága, a fa titokzatos változatosága, a felhő nemes görbülete, a hó tündöklő fehérsége (mert a legkitűnőbb szakállak természetesen fehérek) és ezenkívül van még valami sajátos méltósága is. Mi több: elrejtja a szájat; és minden fényképező, akár amatőr, akár hívatásos, tudja, hogy a száj lefényképezése ördögien nehéz... Nem esoda, hogy a korai fényképezésnek olyan kitűnő fénykép-portrékat készítettek és hogy Viktória korában tárt karokkal fogadták az új művészetet.”

= KÖZGAZDASÁG =

Megállott a tengeri áresése

Nem kielégítő az argentiniai tengeri minősége. Kötések a tengeri és dunai gabonapiacokon. A buza ára tartott, de csökkent a kereslet

A tengeri árának multheti ingadozása után az árak megszilárdultak. A régi tengeri árakhoz képest vagononként 1000 lei árcsökkenést mutat. A brailai árak a múlt hét elején 40.500 lei volt, míg most 39.500 leiben állottak meg. Bizonyos okok játszanak közre, amelyek gátolják a tengeri áresését. Első ilyen ok, hogy az argentinai tengeri minősége nem felel meg az európai kereslet igényeinek. A főfelvevő államok Anglia, Olaszország, Görögország és a skandináv államok részéről ma is olyan az érdeklődés, amely az illető államok készletanyagát teszik beszédessé. Az utóbbi napokban ezer vagon került eladásra főleg olaszországi rendeléssel. Az átlag minőségű galfox-tengeriért 75 lírát fizettek métermázsánként cif olasz kikötőben, A colorfox-tengeri cif Ancona azonnali szállítással

mellé 72 lírával fizették.

A búzában csökkent a kereslet, de az árak tartottak. 78—79 kg. fajsúlyu 2 százalékos búzáért ab Braila berakva 440 leit adtak, míg vörös búzáért 455—460 leit. Eladások voltak ezen minőségben Hollandiába, Maltába és Angliába. A holland kötések márciusi szállításra szólnak 3.75 holland forint mellett cif. Rotterdam.

Az árpa elhanyagolt cikke a gabonaüzletnek. A rozs tendenciája gyöngült, Olaszország nem konvencionális árát ajánl, Victoria-bab 17.25 márkáért kelt el ab Rotterdam, zöld bab cif. London 220 shilling, cif. Bécs 174, kisszemű bab cif. Regensburg 180 márka. Napraforgó mag eladatot 5.35 holland forintért cif. Rotterdam, mustármag cif. Bécs 230 márka, repcepagácsa azonnali szállításra 92 shilling cif. Marseille.

Csak egy hónapi meghosszabbítás kérhető a letétbe helyezett vám végleges befizetésére

Az utóbbi években különböző miniszteri határozatok folytán lehetővé vált, hogy a vállalatok, amelyek gépek, géprészek stb. vámmentességért folyamodtak, egy hónapi időtartamra letétbe helyezték a vámösszegeket. A feltéves az volt, hogy az elvámolástól számított egy hónapon belül a mentesség megszerezhető. A felek azonban hónapról-hónapra meghosszabbították a letéti időt, sőt törvényellenesen egy éven túl is függőben hagyták az ügyet. A pénzügyminiszter a gyakorlat folytatásának vág elé azzal a rendelettel, amely szerint a jelenleg letétben levő összegek az utóbbi kapott meghosszabbítás sikertelen lejártaival végleg az állam tulajdonába menjenek át. A jövőben az egyhónapos haladék csak rendkívüli indokolt esetben hosszabbítható meg 15 napra és csak a nemzetgazdasági minisztérium pártoló véleményezésével.

A kereskedelmi érdekképviseletek az adóátvitelhez mellett

A múltévi adó átvitelézés, illetve az idej adó-kivetés tárgyában a pénzügyminisztérium még mindig nem döntött és a jelek szerint az elhatározás csak február végére várható. A gazdasági érdekképviseletek eddig úgyszólván kivétel nélkül a múltévi adók emelés nélkül áthozatala mellett foglaltak állást és mint legutóbb a Sfatul Negustoresc, most a Frontul Negustoresc is így döntött. Ez utóbbi a minisztériumhoz intézett emlékiratában részletesen kifejti azokat az érveket, amelyek az adóátvitelhez mellett döntenek. Valószínűnek tartják illetékes helyen, hogy az új pénzügyminiszter az adóátvitelhez mellett dönt, de a tavalyi adó bizonyos százalékkal emelve lesz.

— ÜZLETREZS VÉTELENEK ILLETEKEZÉSE. Valamely vállalat üzlet részének átengedése a bélyegtvörvény 15. szak. 9. cikke szerint 4 százalékkal illetékeztethető. Eltérő volt a kivétel, pénzügyi hatóságok álláspontja, hogy vajjon az átengedési okiratban feltüntetett ár, vagy a vállalat követeléseit és ingóságait összértéke után kell az illetéket kivetni? Egyes pénzügyigazgatóságok szerint az üzlet rész átengedmenyézése egyben az összes követelések részbeni átengedmenyézését jelenti, míg a vételár csak az aktív és passzív vagyon közötti különbözetet tünteti fel. A pénzügyminiszter elé kerülve a kérdés, az ügy döntött, hogy a felek által feltüntetett vételár az illetékezés alapja, ha azonban a kincstár úgy találja, hogy ez az érték nem felel meg a való értéknek, jogában áll a törvényszéknél a bélyegtvörvény 54. szakasza értelmében a kivetés kontesztálni.

Árfolyamok, gabonaárak

KEDD, FEBRUÁR 14.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is befigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, német márka 38—39, felár nélkül.

A bányási gabonapiacra a buza irányzata csendesebb, míg a tengeri irányzata továbbra is lanyha és a piac üzletellen. A piaci árak a következők: temesi buza 410, torontáli buza 420, tengeri 325, korpá 300, zud 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 330, napraforgómag 370, túkmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

Az exportból eredő szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamok hullámzóak. Bucurestiben a következő árfolyamok alakultak ki: angol font, 30 százalékos szabadkvóta 1640—1650, angol font, 20 százalékos kvóta 1290—1300, angol font, 40 százalékos kvóta 1015—1020, holland forint, 30 százalékos szabadkvóta 188, dollár, 30 százalékos szabadkvóta 352, svájci frank, 30 százalékos kvóta 78—80, francia frank, 30 százalékos szabadkvóta 9.20—9.40, belgas (kliring) 56, belgas, 15 százalékos 60, svéd korona, 30 százalékos kvóta 84.

— AZ ORSZÁG MEZŐGAZDASÁGI HELYZETE. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint a mezőgazdasági helyzet a következő: Az ország déli részén az enyhére fordult időjárás következtében a gyümölcsfák rügyezni kezdtek. Ha az idő továbbra is ilyen marad, megindul a virágzás és egy esetleg később bekövetkező fagy az egész gyümölcstermetet tönkretetheti. A szalmás növények helyzete teljesen kielégítő. Ezeknek esős időre, vagy esetleg hóra volna szükségük.

— ÓRIASI ELTÉRÉSEK AZ INGATLANARAKBAN. A földművelésügyi minisztériumban statisztikát dolgoznak ki a földárokról. Az egyes megyékből beérkező jelentések szerint az árak eddig példátlan szélsőségeket tüntetnek fel. Míg az ország egyes részén egy hold legelő 500 lei, másutt 25 ezer lei, szántóföld holdanként néhol 4000 lei, másutt 40 ezer lei.

— KÖZEL EGYMILLIÓ HORDÓ PETROLEUMOT VÁSÁROLT NÉMETORSZÁG MEXIKÓBAN. Megemlékeztünk az amerikai-angol petroleumtröszt és a mexikói kormány között létrejött „békéről”. A megegyezés szerint 1 millió 300 ezer hordó petroleum maradt az állam birtokában, amelyből 900 ezer hordót Németország, 190 ezer hordót Olaszország vásárolt meg.

IFJUSÁGI BÁL

a Magyar Leányegylet rendezésében

február 18-án

a Whitehouse palotában

SPORTSEMÉNYEK

Március 5-én bonyolítják le az Európa jégkorongbajnokság döntőjét

A jégkorong világbajnokság küzdelmei vasárnap véget értek. A világbajnoki címet ezúton is fölényesen Kanada csapata nyerte meg, az Európa-bajnoki cím kérdése azonban egyelőre függőben maradt. A döntő részletek eredményei a következők:

USA—Csehszlovákia 1:0. Kanada—Svájc 7:0. Kanada—Csehszlovákia 4:2. Svájc—Csehszlovákia 0:0. USA—Svájc 2:1. A mérkőzés háromszori meghosszabbítás után is döntetlen maradt. A nemzetközi szövetség döntése szerint ezt a mérkőzést mely egyben az Európa-bajnokság kérdését is eldönti,

március 5-én Baselben megismétlik.

A Kanada—USA döntőt Kanada 4:0 (3:0, 1:0, 0:0) arányban nyerte meg.

A helyezésekért tartott mérkőzések eredményei: Lengyelország—Magyarország 3:0, Németország—Lengyelország 4:0.

Végeredményben világbanok Kanada, 2. USA, 3—4 Svájc—Csehszlovákia, 5. Németország, 6. Lengyelország, 7. Magyarország, 8. Anglia.

A vigaszdíjat Olaszország nyerte meg, mely a döntőben 2:1-re verte Lettország csapatát.

Sporthírek mindenfelől

Kikapott a Hungária Belgrádban. A Hungária jugoszláviai túrája során vasárnap az SK Jugoszlávia együttesével ütközött meg, amelytől 1:2 félidő után 5:3 arányban vereséget szenvedett. A csapatok teljesítményét hátráltatta a sáros talaj. A mérkőzésen 8 ezer főnyi közönség vett részt. A magyar csapat tagjainak erőnléte igen sok kívánni valót hagy.

Olasz bajnokság. Az olasz bajnoki küzdelmek során a Liguria legyőzte a Napoli együttesét, így továbbra is megőrizte vezetőhelyét. Eredmények: Liguria—Napoli 2:0, FC Bologna—Livorno 1:1, Novarra—Genova 0:0, FC Milan—Ambrosiana 3:1, Juventus—AS Róma 0:0, Triestina—Modeno 0:0, Lucchese—Torinó 1:1.

TMAC—Magyar főiskolai válogatott Kairóban. TMAC Temesvár—Magyar főiskolai válogatott labdarugómérkőzést terveznek Kairóban az egyiptomi sportkörök, melyek a TMAC csapatát, mint „Temesvár válogatottját” akarják szembeállítani a magyar csapattal.

Átkutatták az ir rugy játékosok vasúti kocsiját. Irország válogatott rugy csapata vasárnap ütközött meg Anglia válogatottjával, amelyet 5:0 arányban legyőzött. A mérkőzésre Irország különböző részéből több különvonatot indítottak, úgy, hogy több százra tehető a mérkőzésre utazott írek száma. A különvonatokat a rendőrség alaposan átkutatta, még mielőtt azok Londonba érkeztek volna.

A Venus a Juventussal játszik barátságos mérkőzést. A Venus csapata tovább folytatja barátságos mérkőzéseinek sorozatát, amennyiben vasárnap a Juventus együttesével ütközött meg. A Sportul Studentesc pedig a Maccabival találkozik. Február 27-én, az új alkotmány életbeléptetésének napján a Venus a Ripensával játszik Bucurestiben. Ezen a napon az ország minden részén barátságos mérkőzéseket rendeznek.

Német versenyző nyerte az 1500 méteres síkfutást. A berlini fedettpálya atlétikai versenyen az 1500 méteres síkfutást Schaumburg német nyerte 4 perces idővel. A magyar Rátonyi 4 p. 03.2 mp.-cel ötödik lett.

Hőmérő minden házban legyen

Február 15—23 között vegyen egyet

Kecskemétinél
Bulv. Duca 2.
Külön hőmérőkirakat Erdemes megrézni!

Belgium csapata nyerte a kettős bobvilágbajnokságot. A kettős bobvilágbajnokságot a két futam alapján Belgium csapata nyerte meg 5 p. 29 mp.-es összidővel, 2. Németország I. 5 p. 30.1 mp., 3. Németország II. 5 p. 33.4 mp. Románia I. (Frimm—Florescu) a 12 induló között 7. lett 5 p. 36 mp.-es idővel. Románia II. (Mihail ezredes) felborult a második futamban és diszkvalifikáltak.

A jugoszláv uszósport fejlődése. A jugoszláv uszósport most adta ki az országos rekordlistát, mely a jugoszláv uszósport nagymértékű fejlődését bizonyítja. A rekordok a következők: 1500 m. Zizek Branko 19 p. 48.9 mp. (Jobb a magyar rekordnál.) Ugyancsak Zizek tartja 300 métertől felfelé az összes gyorsrekordokat is (300 m. 3 p. 42.4 mp. 400 m. 4 p. 53.5 mp. 800 m. 10 p. 32.5 mp. 1000 m. 13 p. 14.8 mp.) A rövidtávoknál Wilfan Drasko a rekord (50 m. 26.2 mp. 100 m. 1 p. 00.2 mp. 200 m. 2 p. 21 mp.) 100 méteres hátuszásban 1 p. 11.4 mp. W. Drasko.

Ladányi Gedeon gyorskorcsolyázó bajnok. A magyar főiskolai gyorskorcsolyázó bajnokságot Ladányi Gedeon nyerte meg a következő eredményekkel: 500 m. 48 mp. 1500 m. 2 p. 39.9 mp. 5000 m. 9 p. 09.3 mp. Valamennyi számban Ladányi Gedeon lett első.

Milyen sportegyesületben vehetnek részt a diákok? Bucurestüben jelentik: A közoktatásiügyi minisztérium rendeletet adott a tanfelügyelőségeknek és ebben közölte, hogy az iskolák tanulói részt vehetnek olyan sportegyesületek működésében, amelyeket a Straja Tarii engedélyezett, vagy pedig, amelyek valamely sportszövetséghez tartoznak.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Dél-Hungária eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Utánnomlás tilos.

Mikor a függöny ujból összefutott és eltakarta a színpadon zavartan hajlongó Mariannet, Limoujel odaszólt a pincérnek:

— Menjen, mondja meg a művésznőnek, hogy kéretjük asztalunkhoz.

Az is először fordult elő a Chevalier rouge kabaréban, hogy egy kezdő énekesnőt első fellépése után nyomban meginvitáltak volna. Csodálkoztak is szörnyen a kabaré régi művésznői, amikor a pincér szavait hallották.

Irigységgel kérdezték:

— Ki a meghívó?

— Limoujel, — mondta a pincér és legyintett a kezével.

— Kitérő pász, — kacagtak fitymálódva a lányok — szerencséd, hogy nincsen pénz, különben veled fizetnének ki a számadát.

Ezuttal azonban csalódtak a vén cápák.

Alexandre Limoujel, aki első tekintetre tüzet fogott, remek vacsorával vendégelte meg a lányt és finom italt diktált beléje. Kedves, atyáskodó hangon beszélt Marianné Mireillejónhoz és hamarosan megnyerte bízalmát. A lány elmondta, hogyan került a Provençából Párisba és hogy madame Matilde de Montjouvierte házában lakik a Rue Mouffetardon.

— Hallottátok, fiúk? Matilde de Montjouvierte-nél lakik, az agg kerítőnőnél, aki tapasztalatlan vidéki lányok vért szípolozza és vagyont gyűjt abból a nyereségből, amit ezek a fehér rabszolgánok hoznak számára.

Azán csendes és meggyőző hangon addig beszélt Mariannának arról, hogy mi vár rá Matilde de Montjouvierte gyamkodása alatt, míg a szerencsétlen teremtés szemében könnyek jelentek meg.

— Ne sírj, kicsike — mondta számalommal Limoujel, — mert sirással ugye segítesz magadon.

De majd segíték rajtad én. Elviszlek innen és gondoskodom rólad.

— Igen, — szepegett a leány, — de a főmadame megharagszik és majd a pénzt követeli rajtam.

— Majd elintézem én őt, csak bízd rám. A hajad szála sem görbül meg és egy vörös söt sem kell neki fizetned. De el ne áruljad senkinek, hogy mi készül. Most maradj itt szépen és ülj társnőd közé. Ha esetleg valamely asztalhoz meghívna, azt is fogadd el. En most elmegyek, de éjjel után visszatérek és akkor elviszlek.

Ezzel elbocsátotta a lányt, kifizette a számát és távozása előtt így szóló barátaihoz:

— Fiúk, számítok rátok, hogy segítségemre lesztek. Szóljatok még néhány cimborának, hogy minél többen legyünk. Helyes?

— Helyes hát, — lekesedtek azok és előre örültek, hogy kicsoda heccele lesz részük.

Matilde de Montjouvierte üzemeit mindannyian jól tudták. Sok lányt ismertek, akik ez a lelketlen asszony fonkretett. Szívesen közreműködtek, hogy ennek az asszonynak egyszer alaposan a körmére koppintsanak.

Alexandre Limoujel átment a közeli kabaréba, amelynek tagja volt. Ott hamar beöltözött normandiai parasztlányoknak és leénekelte a maga népdalait. Aztán járt-kelt a nézőtérben, meg-megszólitotta a törzsvendégeket, egyik társaság borából is ivott és a másikból is kortyintott, magános idősebb hölgyeket táncra kért fel és közben incselkedő szavakat sottogott a füllükbe. Teljesen szerződésnek megfelelően viselkedett.

Éjjel után két órakerültözőjébe ment és felvette civilruháját.

Azán egy hátsó kijáraton keresztül elhagyta a helyiséget.

Egyenesen a Chevalier rougeba sietett.

Ott már nagyban ált a mulatság. A duhajkodás térfokát érte el. Az emberek már nemcsak kettesselé táncoltak, hanem összefogózkodva csoportosan is.

Ez kedvére volt Limoujelnek, mert előmozdította tervének kivitelét.

Barátai, akik időközben meggyapordtak, már vártak rája. Odatelepedett hozzájuk és sugdolózott velük.

— Garçons, köszönöm, hogy itt vagytok. Azt

a kis esibét megszöktettük. Kedvemre van. Azt hiszem, hogy ő lesz kedvesem a meg-ogott Anne helyett. Lehet, hogy nem. De mindenképpen elhátároztam, hogy elviszem innen. Ha már éjjeli életet kell élnie, akkor keressen saját magának, ne pedig annak a szipirtyónak, a Matilde de Montjouviertennek.

— Ugy van, — bólogattak a fiatal emberek — de hogy csináljuk a dolgot?

— Egyiktek kimegy és szerez autót, amellyel a kijárat közelében várakozik. Mikor az autó itt esz, beszól. En aztán táncra kérem Mariannet. Amikor néhányszor körüljártam vele a teremben, mindig többen és többen kapaszkodtak belénk és úgy táncolunk. Egyszerre aztán a kijárat felé tartunk. A többiek, akik a táncban nem vesznek részt, úgy állanak fel a kijáratban, hogy mások ne kerülhessenek elének. Odakint aztán én Mariannet az autó felé sodrom és hirtelen beültem, mellé ülök és az autó elvégtat. Minderre, tudjátok, azért van szükség, mert a Matilde de Montjouvierte leányai nem jönnek egyedül a lakóba és haza sem egyedül mennek. Mindg valami banya kíséri őket, nehogy megszöktessenek, ha esetleg kinyílik a szemük és látják, hogyan használják ki őket. Megértették tervemet?

— Meg, — mondták rá a cimborák — ugy lesz, ahogy mondtad.

Minden úgy ment, akár a karikacsapás. Csak a vége felé történt egy kis akadékoskodás.

Alexandre Limoujel az uccán már éppen a készenlében álló autó felé tuszkolta Mariannet, amikor egyszerre éktelen kiáltozás keletkezett mellette. A kiáltozó Matilde de Montjouvierte volt, éppen akkor érkezett a Chevalier rouge elé azzal a szándékkal, hogy megnézzze, mint válnak be az éjszakai élet ujoncai.

Egy pillanat alatt átlátta, hogy mi történik. Különbösen is jól ismerte Limoujelt, akiről azt féltelte fel, hogy Meriannét egy másik lokál számára akarja elrabolni, hogy aztán, mint se-yemfiu maga használja ki.

Magából kikeltlen förmedt rá:

— Tolvaj! Rabló! Leányszöktető! Hivjatok hamar rendőrt, hadd fogja le!

(Folytatása következik.)

Suciu Adrian volt városi főmérnök bűnyüének tárgyalása a törvényszék előtt

Temesvár város vezetősége az elmúlt évben feljelentést tett Suciu Adrian volt városi főmérnök ellen, akit azzal vádoltak, hogy hivatali szabálytalanságokkal milliós károkat okozott a városnak. Suciut a vizsgálat során le is tartóztatták, utóbb szabadlábra helyezték, de az ügyesség a közbizony védelméről szóló törvény alapján vádat emelt ellene. Suciú Adrian perének tárgyalását tegnap kezdte a törvényszék negyedik tanácsa. A volt városi főmérnök a tárgyaláson

ismét foghízőr kíséretében jelent meg, mert a perrendtartás értelmében három nappal a tárgyalás előtt önként jelentkezett a fogházban.

A tárgyalás iránt nagy érdeklődés mutatkozott. A tárgyalás megnyitása után Farcasanu Nicolae dr. ügyvéd, Suciu Adrian védője, pergátló kifogást jelentett be, de ezt Fenesan Eugen ügyész és Oprea Gheorghe dr. városi ügyész fel-

Tizenkét évi kényszermunkára ítélték, mert agyonszurta a haragosát

A szörénymegyei Kricsó községben a múlt év szeptember 13-án Adamescu Ilie negyvennégy éves gazdálkodó és felesége a földjükről igyekeztek hazafelé. Ulközben arról beszéltek, hogy ki lehet az, aki a kukoricásukban károkat okoz. Mindketlen Biraescu Sava földművesre gyanakodtak, akikkel ellenséges viszonyban éltek. Amikor beértek a községbe, elhaladtak Biraescu Sava háza előtt is, aki éppen Moise nevű fiával füvet kaszált. Adamescu Ilie felesége nem állta meg szó nélkül és veszekedni kezdett Biraescu Sava fiával, akit pofon is ütött. A veszekedésbe a fiu anyja is bekeveredett, majd Biraescu Sava a földre dobta a kaszát és fia, valamint felesége védelmére sietett. Amikor Adamescu Ilie látta, hogy haragosa is beleavakozik a veszekedésbe, kést rántott és azt többször Biraescu Sava testébe szurta, aki összeesett és meghalt. Ezenkívül még Biraescu feleségét is összeszurkálta, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A temesvári büntetőtábla tegnapi tárgyalásán tizenkét évi kényszermunkára ítélte. A feleségét felmentették.

szólalása után a törvényszék elutasította. Barbat tanácselnök azután elrendelte a vádirat felolvasását, amely közel másfél óráig tartott. Donovici törvényszéki jegyző ismertette a vádiratot, amely különbözik a város vezetősége által megjelölt vádaktól, mert a vizsgálat során számos vádpontot elejtettek, de még így is több pontból áll. Többek között azzal vádolják, hogy tehenészetében az állatokat a városi parkokból nyert füvel etette, jogtalanul használta a város teherautóit anyagszállításra, alkalmazottai közül kettőt a városi kötelep munkásainak fizetési listájába is felvétel, ezenkívül a város által a Gyapjúipar részére ipari célokra átengedett terület felmérése és becslése körül szabálytalanságokat követett el. Mindezek által milliós kár megkárosította a várost, amelynek vezetősége mintegy

tízmillió lei kártérítési igényt jelentett be. A tegnapi tárgyaláson Suciu Adrian visszaautasította a vádat. Kihallgatásán azonban nem fejezhették be, mert szükségesség mutatkozott a kötelep eredeti fizetési listáinak bemutatása, az azokon szereplő aláírások megállapítása végett. Ezért a törvényszék a tárgyalást február 21-re elnapolta és a legelső vádpont, a Gyapjúipar által megvásárolt terület ügyében csak a következő tárgyaláson hallgatják meg Suciut, akinek szabadlábra helyezését is elrendelte a törvényszék.

Rádió

SZERDA, FEBRUÁR 15.

Bucuresti, 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: „Luceafăru” jazzzenekar. 19.10: Szalonzene. 20: Művészeti krónika. 20.15: Emilia Gutianu énekel. 21.10: Theodorescu kvartét. 21.40: Nicolae Rădulescu fuvolázik. 22: Hírek, sport. 22.15: Rádió-kabaré. 23: Hírek. 23.15: Ionel Giurgea zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Gyer-

mekdelé előtt. 11.45: A fehér asszony városa. Felolvasás. 1.10: Kéthelyiné Wakots Margit énekel. 1.45: Hírek. 2: Hanglemezek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Diákférlóra. 5.45: Hírek. 6.10: Barabás Lídia hegedül. 6.45: Zomborvidéki lakodalmas énekek. Előadás hanglemezekkel. 7.30: Gino Gorini zongorázik. 8: Külgügyi negyedóra. 8.15: Kócz Antal és cigányzenekara. 9.10: A magyar vers története. Előadás. 9.40: Az Operaházi zenekar lengyel hangversenye. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Szabó Kálmán és jazzzenekara. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Budapest II, 7.30: Olasz nyelvtanítás. 8.30: Nyugat bölcsessége Keleten. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. 9.25: Brácsa, klarinét és zongoraverseny. 20.30: Szimfonikus zene. 23.35: Könnyű és tánczene.

Milánó, 20.20: Lemezek. 21.30: Könnyű és tánczene. 22: Szimfonia, utána hegedűjáték.

Prága, 20.25: Tánckeke. 22.10: A rádiózenekar hangversenye. 23.20: Lemezek.

Varsó, 20: A rádiózenekar. 22: Hangverseny. 23.25: Hegedűjáték.

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 16.

Bucuresti, 7: Hanglemezek, háztartási tanácsok, orvosi tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Gyermekek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális aktualitások. 19.17: Eugen Popescu énekel és Voicu Ciobanu fuvolázik. 20: Em. Bucutá előadása. 20.20: Fratii Stănescu zenekara. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 22.10: Hírek, sport. 22.25: A hangverseny folytatása. 23.15: Hanglemezek. 23.45: Hírek francia és angol nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Látogatás Vilma királynő otthonában. Felolvasás. 11.45: Kecskeméti regék. Felolvasás. 1.10: Rác-Tarlósi Pál és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Szalonzene. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.15: Háztartási előadás. 5.45: Hírek. 6.10: Mezőgazdasági félóra. 6.40: Gyurkovits Mária énekel. 7.15: Spanyolországi uti emlékek. Előadás. 7.45: Farkas Sándor és cigányzenekara. 8.30: Három gyefelvonásos. 1: A különös postai küldemény. 2: Nyári zápor. 3: Mállyácska. 9.30: Énekhangverseny. 10.05: Katonazenekar. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Közvetítés a műkorcsolyázó világbajnokság megnyitására. 11.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Hanglemezek. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt lei, minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kütt. — Nőgrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Tele. fon 45-06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Gálgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Tele. 5-13.

Alkalmazás

Jól főző minden, vagy bejáró minden szakácsnő hosszú bizonyítványokkal felvétetik. Cím a kiadóban. 652

Jól főző minden jó bizonyítvánnyal, szorgalmas nő vidékre kerestetik. Jelentkezni II. Str. Petre Tegel 1 földszint jobbra. 672

Lakás

Modern 4 ucai szobás lakások, május 1-re kiadók. I. Str. Mărăsești No. 7. Telefon: 29-74. 669

Kétszobás modern, parkettás, fürdőszobás lakások azonnal és május 1-re kiadók. IV. Str. Fröbl 47. házmesternél. 673

Földvilágon 3-4 szobás, összkomfortos, erkélyes ucai lakás, május 1-re kiadó. IV. Bulev. Berthelot 12. 679

3 szobás, modern villa-lakás kiadó. III. Bulev. Mihai Viteazul 7. 681

Kétszobás lakás mellékkeliségekkel azonnalra kiadó. Deutsch III. Str. Odobescu 40. 686

Adás-vétel

Kombinált-szoba és dió-hálószoba gyönyörű szép, teljesen új, eladó. Földi asztalosnál II. Str. S. Barnutiú 80. a 2-ös villamos megálló sarkán. 676

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Különféle

Botz Elena s'a pierdut buletinul rusu, găsitorul este rugat a-l preda la politie. 684

Raktárhelyiség kerestetik a Belvárosban áprilisra. Ajánlat „Szárász és tiszta” jeligére a kiadóhivatalba leadandó. 685

Gyermek-kocsik, sportkocsik

modern kivitel, nagy választékban, gyári áron

BOZSÁK M. és FIA R. T.

sodronykerítés és vasbutorgyár

Temesvár Gyárvaros, Str. Gloriel 11. Telefon 37-06. Józsefváros, Piata Dragalina 10.